תלמוד ירושלמי נדה

תלמוד ירושלמי

The Jerusalem Talmud, edition by Heinrich W. Guggenheimer. Berlin, De Gruyter, 1999-2015, ברישיון CC BY.
geulaquiz.com

פרק א

א משנה: שַׁמַּי אוֹמֵר כָּל הַנָּשִׁים דַּיָּין שֶׁעָתָן. הִלֵּל אוֹמֵר מִפְקִידָה לְפִקְדָּה אֲפִילוּ לְיָמִים הַרְבֵּה. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים לֹא כִדְבְרֵי זֶה וְלֹא כִדְבְרֵי זֶה אֶלָּא מֵעֵת לְעֵת מִמַּעֲטָת עַל יַד מִפְּקִידָה לִפְקִידָה. וּמִפְּקִידָה לִפְקִידָה מִמַּעֲטָת עַל יַד מֵעֵת לְעֵת. כָּל אִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ וָוסֶת דַּיָּהּ שָׁעָתָהּ. וְהַמְשַׁמֶּשֶׁת בָּעֲדִים הֲרֵי זוֹ כַּפְּקִידָה וּמַמַּעֲטָת עַל יַד מֵעֵת לְעֵת וְעַל יַד מִפְּקִידָה לִפְקִידָה.

הלכה: שַׁמַּי אוֹמֵר. כָּל הַנָּשִׁים דַּיָּין שֶׁעָתָן כול׳. מָהוּ דַיָּין שָׁעָתָן. שֶׁאֵינָן מְטַמּוֹת טַהֲרוֹת לְמַפְרֵעַ. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים לֹא כִדְבְרֵי זֶה וְלֹא כִדְבְרֵי זֶה. לֹא כְשַׁמַּאי שֶׁלֹּא נָתַן סְיָיג לִדְבָרָיו וְלֹא כְהִלֵּל שֶׁהִפְלִיג עַל מִדּוֹתָיו. אֶלָּא מֵעֵת לְעֵת מִמַּעֲטָת עַל יַד מִפְּקִידָה לִפְקִידָה וּמִפְּקִידָה לִפְקִידָה מְמַעֲטָת עַל יַד מֵעֵת לְעֵת. כֵּיצַד מֵעֵת לְעֵת מְמַעֲטָת עַל יַד מִפְּקִידָה לִפְקִידָה. בָּדְקָה עַצְמָהּ בְּשִׁינִי בַּשַּׁבָּת וְרָאַת בַּחֲמִישִׁי בַּשַּׁבָּת אֵין טָמֵא אֶלָּא עַד מֵעֵת לְעֵת דְּאַרְבָּעָתָא. כֵּיצַד מִפְּקִידָה לְפִקְדָּה מְמַעֲטָת עַל יַד מֵעֵת לְעֵת. בָּדְקָה בְשַׁחֲרִית וְרָאַת בְּמִנְחָה אֵין טָמֵא אֶלָּא עַד שַׁחֲרִית.

תַּמָּן תַּנִּינָן. הַשֶּׁרֶץ שֶׁנִּמְצָא בְּמָבוֹי מְטַמֵּא לְמַפְרֵעַ. רִבִּי אִמִּי בָּעֵי. מַתְנִיתָא דְּלֹא כְשַׁמַּי. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. אֵין לִית הוּא כְשַׁמַּי אֲפִילוּ כְהִלֵּל לִית הִיא. וְלֹא מוֹדָה הִלֵּל בְּמָבוֹי שֶׁהוּא מִתְכַּבֵּד וְשֶׁטָּף שֶׁלִּגְשָׁמִים עוֹבֵר בּוֹ שֶׁהוּא טָהוֹר. שַׁמַּי אוֹמֵר. הָדָא אִשָּׁה עַל יְדֵי שֶׁהִיא רִגְילָה בְּמֵי רַגְלַיִם עָשׂוּ אוֹתָהּ כְּמָבוֹי שֶׁהוּא מִתְכַּבֵּד וְשֶׁטָּף שֶׁלִּגְשָׁמִים עוֹבֵר בּוֹ וְהוּא טָהוֹר.

עַד כְּדוֹן בְּשֶׁבָּדְקָה וּמְצָתָה טְהוֹר. רִבִּי אִמִּי בְּשֵׁם רַב רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה. בָּדְקָה וּמְצָתָה טָהוֹר אֲסוּרָה לְבִיתָהּ עַד שֶׁיִּתְנַגֵּב מַעְיָינָהּ. חַד רִבִּי טוֹבִי אָמַר בְּשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. אֲסוּרָה לְבִיתָהּ עַד מֵעֵת לְעֵת. אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. כַּד סְלִיקִית לְהָכָא שְׁמָעִית מִן כָּל רַבָּנָן. מוּתֶּרֶת לְבִיתָהּ מִיָּד. הַוון בָּעֵיי מֵימַר. מָאן דָּמַר. מוּתֶּרֶת לְבִיתָהּ. מִפְּקִידָה הוּא לְמָעֵט מֵעֵת לְעֵת. וּמָאן דָּמַר. אֲסוּרָה לְבִיתָהּ. אֵינָהּ כִּפְקִידָה לְמָעֵט מֵעֵת לְעֵת. וְאֲפִילוּ כְמָאן דָּמַר. אֲסוּרָה לְבִיתָהּ. כִּפְקִידָה הִיא לְמָעֵט מֵעֵת לְעֵת. וְלָמָּה הִיא אֲסוּרָה לְבִיתָהּ. שֶׁמִּתּוֹךְ שֶׁהִיא מִתְרַגֶּלֶת בְּדָמִים טְהוֹרִין הִיא מִתְרַגֶּלֶת בְּדָמִים טְמֵאִין.

בָּדְקָה וּמְצָתָה סָפֵק. פְּשִׁיטָא אֵינָהּ כִּפְקִידָה לְמָעֵט מֵעֵת לְעֵת. הוּא עַצְמוֹ מָהוּ שֶׁיְּטַמֵּא בְּסָפֵק. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. טוּמְטוּם וַאֲנְדְּרוֹגִינָס שֶׁרָאוּ דַּיָּין שָׁעָתָן. מָה אַתְּ שְׁמַע מִינָּהּ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. טוּמְטוּם וַאֲנְדְּרוֹגִינָס סָפֵק וּמֵעֵת לְעֵת סָפֵק וְאֵין סָפֵק לְסָפֵק. וָכָא. רְאָיְתָהּ סָפֵק וּמֵעֵת לְעֵת סָפֵק וְאֵין סָפֵק לְסָפֵק.

הוּנָא בַּר חִיָּה אָמַר. מֵעֵת לְעֵת שֶׁאָמְרוּ לַקְּדֵשִׁים אֲבָל לֹא לְטַהֲרוֹת. הָתִיב רַב חִסְדָּא. וְהָתַנִּי. מַעֲשֶׂה בְרִיבָּה אַחַת בְּעייתלו שֶׁהִפְסִיקָה לָהּ שֶׁלֹּשׁ עוֹנוֹת וְלֹא רָאַת וְאַחַר כָּךְ רָאַת. וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים וְאָמְרוּ. דַּיָּהּ שָׁעָתָהּ. וְכִי יֵשׁ קְדֵשִׁים בְּעייתלו. אֶלָּא בִּשְׁנַעֲשׂוּ לְטָהֳרַת הַקּוֹדֶשׁ. וְלֹא כְחוּלִין הֵן. תִּיפְתָּר שֶׁנַּעֲשׂוּ לְטָהֳרַת מֵי חַטָּאת. שֶׁמֵּי חַטָּאת חֲמוּרִין מִן הַקּוֹדֶשׁ.

תַּנֵּי. מֵעֵת לְעֵת שֶׁאָמְרוּ תּוֹלִין אֲבָל לֹא שׁוֹרְפִין. וַהֲוָה רִבִּי זְעִירָא חָדֵי בָהּ. אַשְׁכָּח תַּנֵּי. הָרוֹאָה כֶּתֶם מְטַמֵּא לְמַפְרֵעַ. וּמָה הִיא מְטַמְּאָה. הָאוֹכְלִין וְהַמַּשְׁקִין וְהַמִּשְׁכָּבוֹת וְהַמּוֹשָׁבוֹת. וּמְקוּלְקֶלֶת לְמִינֶיהָ וּמְטַמֵּא אֶת בּוֹעֲלָהּ לְמַפְרֵעַ. הָרוֹאָה דָּם מְטַמֵּא לְמַפְרֵעַ. וּמָה הִיא מְטַמֵּא. הָאוֹכְלִין וְהַמַּשְׁקִין וְהַמִּשְׁכָּבוֹת וְהַמּוֹשָׁבוֹת. וְאֵינָהּ מְקוּלְקֶלֶת לְמִינֶיהָ וְאֵינָהּ מְטַמֵּא אֶת בַּעֲלָהּ לְמַפְרֵעַ. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר. מְטַמֵּא אֶת בַּעֲלָהּ לְמַפְרֵעַ. וְזֶה וְזֶה תּוֹלִין אֲבָל לֹא שׁוֹרְפִין. תַּמָּן אָמְרִין. מֵעֵת לְעֵת שֶׁאָמְרוּ מִשְׁכָּבָהּ כְּמַגָּעָהּ. מָה. כְּבוֹעֵל נִדָּה וְאֵינוֹ מְטַמֵּא בְּהֵיסֵט וְאֵינוֹ מְטַמֵּא בִּכְלֵי חֶרֶשׂ. אַשְׁכָּח תַּנֵּי. מְטַמֵּא כְּלֵי חֶרֶס בְּהֵיסֵט. מֵעֵת לְעֵת שֶׁאָמְרוּ. מַגָּעָהּ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים מָהוּ. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. מְעוּבֶּרֶת וּמֵינִיקָה טְהוֹרוֹת לְבַעֲלֵיהֶן. וְכֵן אִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ וָוסֶת. וּשְׁאָר כָּל הַנָּשִׁים טְהוֹרוֹת בְּבֵיאָה וּמְטַמְּאוֹת בְּמַגָּע. הָדָא אָמְרָה. וַדַּאי מַגָּעָהּ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים טְמֵא.

רִבִּי יוּדָן בָּעֵי. בָּדְקָה חֲלוּקָהּ בְּשַׁחֲרִית וּמְצָתָה טְהוֹר. וּבְמִנְחָה וּמְצָאת עָלָיו כֶּתֶם. פְּשִׁיטָא חֲלוּקָהּ אֵינוֹ טָמֵא אֶלָּא עַד שְׁעַת בְּדִיקָה. גּוּפָהּ מָהוּ שֶׁיְּהֵא טָמֵא מֵעֵת לְעֵת. כְּלוּם אַתְּ מְטַמֵּא גּוּפָהּ אֶלָּא מַחֲמַת חֲלוּקָהּ. חֲלוּקָהּ אֵינוֹ טָמֵא אֶלָּא עַד שְׁעַת בְּדִיקָה וְגוּפָהּ טָמֵא מֵעֵת לְעֵת.

וְהַמְשַׁמֶּשֶׁת בָּעֲדִים הֲרֵי זֶה כִּפְקִידָה. הֵיךְ עֲבִידָא. בָּדְקָה עַצְמָהּ בְּשַׁחֲרִית וְשִׁימְשָׁה בְּעֵד בְּחֲצוֹת וְרָאַת בְּמִנְחָה אֵין טָמֵא אֶלָּא עַד שְׁעַת תַּשְׁמִישׁ. לֵוִי אָמַר. בְּעֵד שֶׁלְּאַחַר הַתַּשְׁמִישׁ הִיא מַתְנִיתָא. אֲבָל בְּעֵד שֶׁלִּפְנֵי הַתַּשְׁמִישׁ הֲמוּמָה הִיא לְבִיתָהּ וְאֵינָהּ בּוֹדֶקֶת עָפָה. רִבִּי אָבוּן בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. בְּעֵד שֶׁלִּפְנֵי תַּשְׁמִישׁ הִיא מַתְנִיתָא. אֲבָל בְּעֵד שֶׁלְּאַחַר הַתַּשְׁמִישׁ דִּיהָא הִיא מַחְמַת שִׁכְבַת זֶרַע.

ב משנה: כֵּיצַד דַּיָּהּ שָׁעָתָהּ. הָיְתָה יוֹשֶׁבֶת בַּמִּיטָּה וַעֲסוּקָה בְּטַהֲרוֹת פֵּירְשָׁה וְרָאַת דָּם הִיא טְמֵאָה וְכוּלָּן טְהוֹרוֹת. אַף עַל פִּי שֶׁאָמְרוּ טְמֵאָה מֵעֵת לְעֵת אֵינָהּ מוֹנָה אֶלָּא מִשָּׁעָה שֶׁרָאַת. רִבִּי אֶלִיעֶזֶר אוֹמֵר אַרְבַּע נָשִׁים דַּיָּין שָׁעָתָן בְּתוּלָה וּמְעוּבֶּרֶת וּמֵינִיקָה וּזְקֵינָה אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אֲנִי לֹא שָׁמַעְתִּי אֶלָּה בְּתוּלָה אֲבָל הֲלָכָה כְּרִבִּי אֶלִיעֶזֶר.

הלכה: אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אֲנִי לֹא שָׁמַעְתִּי אֶלָּה בְּתוּלָה. אֲבָל הֲלָכָה כְּרִבִּי לִיעֶזֶר. אֵין אוֹמְרִין מִי שֶׁלֹּא רָאָה אֶת הַלָּבָנָה יָבוֹא וְיָעִיד. אֶלָּא אוֹמְרִין. מִי שֶׁרָאָה אֶת הַלְּבָנָה יָבוֹא וְיָעִיד. אַתָּה לֹא שָׁמַעְתָּ אֲנִי שָׁמַעְתִּי. כָּל יָמִים שֶׁהָיָה רִבִּי לִיעֶזֶר קַיָּים הָיְתָה הֲלָכָה כְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ. מִשֶּׁמֵּת רִבִּי לִיעֶזֶר הִנְהִיג רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ הֲלָכָה

כְּרִבִּי לְיֶעֱזָר. מַה נָּן קַיְימִין. אִם בְּשֶׁשָּׁמַע רִבִּי לְיֶעֱזָר מִפִּי אֶחָד וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִפִּי שְׁנַיִם בֵּין בַּחַיִּים בֵּין לְאַחַר מִיתָה תְּהֵא הֲלָכָה כְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ. וְאִם בְּשֶׁשָּׁמַע רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִפִּי אֶחָד וְרִבִּי לְיֶעֱזָר מִפִּי שְׁנַיִם בֵּין בַּחַיִּים בֵּין לְאַחַר מִיתָה תְּהֵא הֲלָכָה כְּרִבִּי לְיֶעֱזָר. כְּהָדָא דְתַנֵּי. אֶחָד אוֹמֵר. שָׁמַעְתִּי מִפִּי שְׁנַיִם. וּשְׁנַיִם אוֹמְרִין. שָׁמַעְנוּ מִפִּי אֶחָד. יֵיפֶה כֹּחַ הָאֶחָד שֶׁשָּׁמַע מִפִּי שְׁנַיִם מִכֹּחַ הַשְּׁנַיִם שֶׁשָּׁמְעוּ מִפִּי אֶחָד. אֶלָּא כֵּן אֲנָן קַיְימִין. בְּשֶׁוִּין. זֶה שָׁמַע מִפִּי אֶחָד וְזֶה שָׁמַע מִפִּי אֶחָד. זֶה שָׁמַע מִפִּי שְׁנַיִם וְזֶה שָׁמַע מִפִּי שְׁנַיִם. בְּחַיָּיו לֹא רָאָה דַּעְתּוֹ. לְאַחַר מִיתָתוֹ רָאָה דַּעְתּוֹ. מַה חֲמִית מֵימַר. בְּשֶׁרָאָה דַּעְתּוֹ. כְּהָדָא דְתַנֵּי. אַרְבַּע נָשִׁים שֶׁאָמְרוּ חֲכָמִים. דַּיָּין שָׁעָתָן. כִּתְמָן טָמֵא לְמַפְרֵעַ חוּץ מִתִּינוֹקֶת שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַנָּהּ לְרְאוֹת כִּתְמָהּ כִּרְאָיָתָהּ. מַה רְאִיָּתָהּ דַּיָּיה שָׁעָתָהּ אַף כִּתְמָהּ דַּיָּיה שָׁעָתָהּ. אָמַר רִבִּי יַנַּאי. מִפְּנֵי שֶׁשִּׁירְפָּהּ מָצוּי. וּמַה אִם זֶה שֶׁסִּירְפָּהּ מָצוּי אַתְּ אָמַר. דַּיָּיה שָׁעָתָהּ. אֵילּוּ שֶׁאֵין שִׁירְפָּן מָצוּי לֹא כָל שֶׁכֵּן. מִיכָּן שֶׁרָאָה דַּעְתּוֹ.

ג משנה: אֵי זוֹ הִיא בְּתוּלָה. כָּל שֶׁלֹּא רָאֲתָה דָּם מִיָּמֶיהָ אַף עַל פִּי נְשׂוּאָה. מְעוּבֶּרֶת מְשֻׁיְּוֶדֶת עוּבְרָהּ. מֵינִיקָה עַד שְׁתִּגְמוֹל אֶת בְּנָהּ. נָתְנָה בְנָהּ לְמֵינִיקָה וּגְמָלַתּוּ אוֹ שֶׁמֵּת רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר מְטַמְּאָה מֵעֵת לְעֵת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים דַּיָּיה שָׁעָתָהּ.

הלכה: אֵי זוֹ הִיא בְּתוּלָה. כָּל כּוֹ׳. כֵּן הִיא מַתְנִיתָא. כָּל שֶׁלֹּא רָאֲתָה דַּם נִידָּה מִיָּמֶיהָ וְאַף עַל פִּי נְשׂוּאָה. בְּתוּלָה לְדָמִים אָמְרוּ. אֲבָל לֹא בְּתוּלָה לִבְתוּלִים. פְּעָמִים שֶׁהִיא בְּתוּלָה לְדָמִים וְאֵינָהּ בְּתוּלָה לִבְתוּלִים. פְּעָמִים שֶׁהִיא בְּתוּלָה לִבְתוּלִים וְאֵינָהּ בְּתוּלָה לְדָמִים. בְּתוּלָה לְדָמִים בְּשֶׁרָאֲת וְאַחַר כָּךְ נִישֵּׂאת. בְּתוּלָה לִבְתוּלִים בְּשֶׁנִּישֵּׂאת וְאַחַר כָּךְ רָאֲת.

תַּנֵּי. שָׁלֹשׁ בְּתוּלוֹת הֵן. בְּתוּלַת אָדָם בְּתוּלַת שִׁקְמָה וּבְתוּלַת הָאָרֶץ. בְּתוּלַת אָדָם כָּל שֶׁלֹּא נִבְעֲלָה מִיָּמֶיהָ. בְּתוּלַת שִׁקְמָה כָּל שֶׁלֹּא נִקְצְצָה מִיָּמֶיהָ. בְּתוּלַת הָאָרֶץ כָּל שֶׁלֹּא נֶחֱרַשׁ בָּהּ מִיָּמֶיהָ. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. כָּל שֶׁאֵין בָּהּ חֻרָּץ.

וַאֲפִילּוּ נִישֵּׂאת וַאֲפִילּוּ עִיבְּרָה וַאֲפִילּוּ מֵינִיקָה וַאֲפִילּוּ שׁוֹפַעַת כָּל שִׁבְעָה לְזָכָר וְכָל אַרְבָּעָה עָשָׂר לִנְקֵיבָה. וּקְסָמָא בְּיֶדֶיהָ. בְּשָׁעָה שֶׁהוּא זָכָר שִׁבְעָה. וּבְשָׁעָה שֶׁהִיא נְקֵיבָה י״ד. וְהִיא שֶׁהִפְסִיקָה דַּם טוֹהַר. כְּהָדָא דְתַנֵּי. הִפְסִיקָה דַּם טוֹהַר וְלֹא רָאֲתָ וְאַחַר כָּךְ רָאֲתָ. וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים וְאָמְרוּ. דַּיָּיה שָׁעָתָהּ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַב דְּהוּא אָמַר. מַעְיָן אֶחָד הוּא אֶלָּא שֶׁהַתּוֹרָה טִיהֲרָה אוֹתוֹ. נִיחָא. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יַנַּאי דּוּ אָמַר. מַעְיָן אֶחָד הוּא אֶלָּא שֶׁהוּא מִשְׁתַּנֶּה. יְאוּת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּלֵוִי דְּהוּא אָמַר. שְׁנֵי מַעְיָנוֹת הֵן. אֲפִילּוּ לֹא הִפְסִיקָה דַּם טוֹהַר תְּהֵא דַיָּיה שָׁעָתָהּ. אָמַר רִבִּי מָנָא. טַעֲמֵיהּ דְּלֵוִי. שֶׁמִּתּוֹךְ שֶׁהִיא מִתְרַגֶּלֶת בְּדָמִים טְהוֹרִין הִיא מִתְרַגֶּלֶת בְּדָמִים טְמֵאִין. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. יָכִיל לֵוִי פָּתַר לָהּ מִן הָדָא דְתַנִּינָן. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. מְעוּבֶּרֶת וּמֵינִיקָה שֶׁעָבְרוּ עֲלֵיהֶן שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת דַּיָּין שָׁעָתָן. וְתַנֵּי עֲלָהּ. יְמֵי עִיבּוּרָהּ וִימֵי מֵינִיקוּתָהּ מִצְטָרְפִין לִשְׁלֹשׁ עוֹנוֹת. דְּהוּא סָבַר. מַעְיָן אֶחָד הוּא.

עַד כַּמָּה הוּא הַכָּרַת הָעוּבָּר. סוּמְכוֹס אָמַר מִשּׁוּם רִבִּי מֵאִיר. עַד שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וגו׳. אַף עַל פִּי שֶׁאֵין רְאָיָיה לַדָּבָר זֵיכֶר לַדָּבָר וַיְהִי כְּמִשְׁלֹשׁ חֳדָשִׁים וגו׳. אָמַר רִבִּי יוּדָן. וַאֲפִילּוּ מְעוּבֶּרֶת רוּחַ. הָרִינוּ חַלָּנוּ כְּמוֹ יָלַדְנוּ רוּחַ. תַּהֲרוּ חֲשַׁשׁ תֵּלְדוּ קַשׁ וגו׳. רִבִּי זְעִירָא רִבִּי בָּא בַּר זוּטְרָא רִבִּי חֲנִינָה בְּשֵׁם רִבִּי חִיָּיה רוֹבָהּ. אֲפִילּוּ רוּבּוֹ שֶׁלְּרִאשׁוֹן וְרוּבּוֹ שֶׁלְּאַחֲרוֹן וְהָאֶמְצָעִי שָׁלֵם. אַסִּי אָמַר. תִּשְׁעִים יוֹם שְׁלִימִים. וּשְׁמוּאֵל אָמַר. הֵן וְעִיבּוּרֵיהֶן. אָתָא עוֹבְדָא קוֹמֵי רַבָּנָן דְּתַמָּן וְלָא יָדְעִין אִם שְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִן הָרִאשׁוֹן וְשִׁבְעָה עָשָׂר מִן הָאַחֲרוֹן. אוֹ שִׁבְעָה עָשָׂר מִן הָרִאשׁוֹן וּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִן הָאַחֲרוֹן וַחֲמִשָּׁה שְׁלִימִים בָּאֶמְצַע. וּבְקִשּׁוּ לְיַגֵּע בַּוּוֹלָד מִשּׁוּם סָפֵק מַמְזֵירוּת. אָמַר לוֹן רַב נַחְמָן בַּר יַעֲקֹב. כְּהָדֵין עוֹבְדָא אָתָא קוֹמֵי אַבָּא בַּר בָּא וְאַכְשֵׁר. וְאַבָּא בַּר בָּא פַּלִּיג עַל שְׁמוּאֵל בְּרֵיהּ. אָמַר רִבִּי בָּא. שַׁנְיָיא הִיא הַכָּרַת הָעוּבָּר לַחֲדָשִׁים שְׁלִימִין וְלֵידָתוֹ לַחֲדָשִׁים מְקוּטָעִין. הַכָּרַת הָעוּבָּר לַחֲדָשִׁים שְׁלִימִין וְלֵידָתוֹ לַחֲדָשִׁים מְקוּטָעִין. תַּמָּן תַּנִּינָן. כַּמָּה הִיא קִישׁוּיָהּ. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. אַפִּילּוּ אַרְבָּעִים וַחֲמִשִּׁים יוֹם. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. דַּיָּהּ חוֹדֶשׁ. רִבִּי יוֹסֵי וְרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִים. אֵין קִישׁוּי יוֹתֵר מִשִּׁבְעִים שַׁבָּתוֹת. רִבִּי יוֹסֵי בְּשֵׁם רִבִּי בָּא. זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁהָאִשָּׁה יוֹלֶדֶת לַחֲדָשִׁים מְקוּטָעִין. דִּלְמָא כֵן נִיתְנֵי שִׁלְשִׁים יוֹם. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁהָאִשָּׁה יוֹלֶדֶת לַחֲדָשִׁים שְׁלִימִין. דְּתַנִּינָן דַּיָּהּ חָדְשָׁהּ.

רִבִּי יוּדָן בָּעֵי. סוֹף דָּבָר עַד שֶׁתֵּלֵד. לֹא אֲפִילּוּ הִפִּילָה.

אָמַר רִבִּי מָנָא. שְׁמָעִית בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. הִיא הַכָּרַת הָעוּבָּר הִיא לֵידָתוֹ. וְלֵית אֲנָא יָדַע מִן מַה שְׁמָעִית. אָמַר רִבִּי בָּא בַּר כָּהֵן קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. רִבִּי יִרְמְיָה אָמְרָהּ. אָמַר לֵיהּ רִבִּי חִזְקִיָּה. לֹא אָמְרָהּ רִבִּי יִרְמְיָה. וְאִיקַּפֵּד רִבִּי יוֹסֵי לְקִיבְלֵיהּ. אָמַר. אִילּוּ יְהוֹשֻׁעַ שֶׁהָיָה קָשׁוּר לְמֹשֶׁה לֹא הָיָה אָמַר כֵּן וְהוּא אָמַר כֵּן. חָזַר וְאָמַר. אֵין. אָמְרָהּ. אֶלָּא כְּאִינָּשׁ דְּשָׁמַע מִילָּה וּמַקְשֵׁי עַלָּהּ. וְאַבָּא בַּר בָּא פַּלִּיג עַל שְׁמוּאֵל בְּרֵיהּ. רִבִּי בְּרֶכְיָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. לְעוֹלָם אֵין הָאִשָּׁה יוֹלֶדֶת אֶלָּא לְמָאתַיִם וְשִׁבְעִים וְאֶחָד אוֹ לְמָאתַיִם וְשִׁבְעִים וּשְׁנַיִם אוֹ לְמָאתַיִם וְשִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה אוֹ לְמָאתַיִם וְשִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה. אָמַר לֵיהּ רִבִּי מָנָא. מְנַן שָׁמַע רִבִּי הָדָא מִילְתָא. אָמַר לֵיהּ. מִן רִבִּי בָּא. מִחֲלָפָה שִׁיטָתֵיהּ דְּרִבִּי בָּא. תַּמָּן הוּא אָמַר. שַׁנְיָיא הִיא הַכָּרַת הָעוּבָּר שַׁנְיָיא הִיא לֵידָתוֹ. וְהָכָא הוּא אָמַר הָכֵין. רִבִּי בָּא בַּר זוּטְרָא מִשֵּׁם שְׁמוּאֵל. כָּל שֶׁהוּא בְּהַרְבֵּה חֲרֵי הוּא בְּאַרְבַּע.

רִבִּי חִיָּה בַּר אַשִׁי חֲוָה יְתִיב קוֹמֵי רַב. חֲמִיתֵיהּ מִיבְעַת. אָמַר לֵיהּ. מַהוּ כֵן. אָמַר לֵיהּ. חֲמָרְתִּי מְעַבְּרָה וְהִיא בְּעָיְיא מֵילַד וַאֲנָא בָּעֵי מִרַבְעִתָּהּ דְּלָא תִצְטַנַּן. אָמַר לֵיהּ. אֵימָתַי עָלָה עָלֶיהָ הַזָּכָר. אָמַר לֵיהּ. בְּיוֹם פַּלָּן. וְחָשַׁב אָמַר לֵיהּ. בְּעָיְיא הִיא עַד כְּדוֹן. וְתַנֵּי כֵן. הַפּוֹחֶתֶת אֵינָהּ פּוֹחֶתֶת מִימוֹת הַלְּבָנָה. וְהַמּוֹסֶפֶת

אֵינָהּ מוֹסֶפֶת עַל יְמוֹת הַחַמָּה. מִילְתֵיהּ דְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ פְּלִיגָא דְּאָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. בָּקוֹרֶת שֶׁלָּאַנְטוֹנִינוּס הָיְתָה עוֹבֶרֶת וְהִרְבִּיעוּ שֶׁלְּבֵית רִבִּי מִמֶּנָּה שִׁזּוּרִין. וְיֵשׁ מֵהֶן שֶׁיָּלְדוּ לְאַחַר זְמָן. כָּאן בִּבְהֵמָה טְמֵיאָה וְכָאן בִּבְהֵמָה טְהוֹרָה. וְהָכְתִיב הֲיָדַעְתָּ עֵת לֶדֶת יַעֲלֵי סָלַע חוֹלֵל אַיָּלוֹת תִּשְׁמוֹר. תִּסְפֹּר יָרֵחִים תְּמַלֶּאנָה וְיָדַעְתָּ עֵת לִדְתָּנָה. אָמַר לֵיהּ. חַיָּה טְהוֹרָה כִּבְהֵמָה טְמֵאָה.

ד משנה: אֵי זוֹ הִיא זְקִינָה. כָּל שֶׁעָבְרוּ עָלֶיהָ שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת סָמוּךְ לְזִקְנָתָהּ. רִבִּי לְעָזָר אוֹמֵר כָּל אִשָּׁה שֶׁעָבְרוּ עָלֶיהָ שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. מְעוּבֶּרֶת וּמֵינִיקָה שֶׁעָבְרוּ עֲלֵיהֶן שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת דַּיָּין שָׁעָתָן.

הלכה: אֵי זוֹ הִיא זְקִינָה כול׳. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. מַחְמֶת הֶחָלָב הַדָּמִין מִסְתַּלְקִין. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. מַחְמֶת הַצַּעַר הַדָּמִים מִסְתַּלְקִין. אַשְׁכַּחַת אָמַר קוּלַּת וְחוּמְרַת עַל דְּרִבִּי מֵאִיר קַלַּת וְחוּמְרַת עַל דְּרִבִּי יוֹסֵי. קוּלַּת עַל דְּרִבִּי מֵאִיר. שֶׁאִם הָיָה מוֹשֵׁךְ וְיוֹנֵק אַרְבַּע אוֹ חָמֵשׁ שָׁנִים דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ. וְחוּמְרַת. שֶׁאִם נָתְנָה בְּנָהּ לְמֵינִיקָה וּגְמָלַתּוּ וָמֵת מְטַמָּא מֵעֵת לְעֵת. וְקוּלַּת עַל רִבִּי יוֹסֵי. שֶׁאִם נָתְנָה בְּנָהּ לְמֵינִיקָה וּגְמָלַתּוּ וָמֵת דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ. וְחוּמְרַת. שֶׁאִם הָיָה מוֹשֵׁךְ וְיוֹנֵק אַרְבַּע אוֹ חָמֵשׁ שָׁנִים אָסוּר עַד כ״ד חוֹדֶשׁ. וְהָא רִבִּי מֵאִיר אָמַר. מְטַמָּא מֵעֵת לְעֵת. מָה. מִיַּד אוֹ לְכְשֶׁיִּפְסוֹק הַתִּינוֹק וְאֵינוֹ יָכוֹל לַחֲזוֹר. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. יוֹנֵק הוּא הַתִּינוֹק וְהוֹלֵךְ עַד כ״ד חֹדֶשׁ שְׁלֵימִין. מִיכָּן וְהֵילָךְ כְּיוֹנֵק שֶׁקָּץ. דִּבְרֵי רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר. יוֹנֵק הוּא הַתִּינוֹק וְהוֹלֵךְ אֲפִילּוּ אַרְבַּע אוֹ חָמֵשׁ שָׁנִים וּמוּתָּר. פֵּירַשׁ אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ. עַד אֵיכָן. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. עַד מֵעֵת לְעֵת. רִבִּי חִזְקִיָּה רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. עַד שְׁלֹשָׁה יָמִים מֵעֵת לְעֵת. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים. בִּזְמַן שֶׁפֵּירַשׁ מִתּוֹךְ בּוּרְיוֹ. אֲבָל אִם פֵּירַשׁ מִתּוֹךְ חוֹלְיוֹ מַחֲזִירִין אוֹתוֹ מִיַּד. וּבְתִינוֹק שֶׁאֵינוֹ שֶׁל סַכָּנָה. אֲבָל בְּתִינוֹק שֶׁהוּא שֶׁל סַכָּנָה אֲפִילּוּ לְאַחַר כַּמָּה מַחֲזִירִין אוֹתוֹ מִיַּד.

זְקִינָה. אֵי זוֹ הִיא זְקִינָה. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. כָּל שֶׁקּוֹרִין אוֹתָהּ אִימָּא וְאֵינָהּ מַקְפֶּדֶת. וּבְדַעְתָּהּ הַדָּבָר תָּלוּי. אָמַר רִבִּי אָבִין כָּל שֶׁהִיא רְאוּיָה לְהִיקָּרוֹת אִימָּא.

תַּנֵּי. הָעֲבָדִים וְהַשְּׁפָחוֹת אֵין קוֹרִין אוֹתָן אַבָּא פְּלוֹנִי וְאִימָּא פְּלוֹנִית. שֶׁלְּבֵית רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיוּ קוֹרִין לְעַבְדֵיהֶן וּלְשִׁפְחוֹתֵיהֶן אַבָּא טָבִי וְאִמָּה טָבִיתָא.

תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. יָלְדָה וְאַחַר כָּךְ נִתְגַּיְּרָה אֵין לָהּ דַּם טוֹהַר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וְיֵאוּת. אִילּוּלֵי דְתַנְיָתָהּ רִבִּי הוֹשַׁעְיָה חֲוָות צְרִיכָה לוֹ. מֵאַחַר שֶׁאֵין לָהּ דָּמִים טְמֵאִין אֵין לָהּ דָּמִים טְהוֹרִין. תַּנֵּי. הַגִּיּוֹרֶת וְהַשִּׁבוּיָה וְהַשִּׁפְחָה שֶׁנִּפְדּוּ וְשֶׁנִּשְׁתַּחְרְרוּ וְשֶׁנִּתְגַּיְּרוּ צְרִיכוֹת לְהַמְתִּין שִׁלשָׁה חֳדָשִׁים. דִּבְרֵי רִבִּי יוּדָה. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. אֵינָן צְרִיכוֹת לְהַמְתִּין שְׁלשָׁה חֳדָשִׁים. וּבְדָמִים. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. מְטַמֵּא מֵעֵת לָעֵת. אָמַר רִבִּי. נִרְאִין דִּבְרֵי רִבִּי יוֹסֵי בְּדָמִים וְדִבְרֵי רִבִּי יוּדָה בְּוָולָד. וְרִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוֹסֵי. רִבִּי בָּא בַּר כַּהֲנָא בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. דְּלֹא כֵן מַה אָנָן אָמְרִין. רִבִּי יוּדָה וְרִבִּי יוֹסֵי אֵין הֲלָכָה כְּרִבִּי יוֹסֵי. אֶלָּא בְּגִין דָּמַר רִבִּי. נִרְאִין. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָה. כָּל מָקוֹם שֶׁשָּׁנָה רִבִּי. נִרְאִין. אַדַּיִין הַמַּחֲלוֹקֶת בְּמָקוֹמָהּ. חוּץ מִן הָעִיגּוּל שֶׁלְּדְבֵילָה. דְּאֵהֶן מוֹדֶה לְאֵהֶן וְאֵהֶן מוֹדֶה לְאֵהֶן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. קַשִׁיתָהּ קוֹמֵי רִבִּי חֲנִינָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי אַבָּהוּ. וַאֲפִילּוּ דָבָר בָּרִיא שֶׁנִּבְעֲלוּ. אָמַר לֵיהּ. וּסְתָם גּוּיוֹת לֹא כִבְעוּלוֹת הֵן.

רִבִּי לְעָזָר אוֹמֵר. כָּל אִשָּׁה שֶׁעָבְרוּ עָלֶיהָ שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ. וְתַנֵּי עֲלָהּ. לֹא אָמְרוּ לוֹ. לֹא אָמְרוּ חֲכָמִים אֶלָּא זְקִינָה. וְהָתַנֵּי. אָמַר רִבִּי לְעָזָר. מַעֲשֶׂה בְּרִיבָּה אַחַת בְּעייתְלוֹ שֶׁהִפְסִיקָה שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת וְלֹא רָאֲת וְאַחַר כָּךְ רָאֲת. וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים וְאָמְרוּ. דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ. אָמְרוּ לוֹ. קָטָן הָיִיתָ. וְאֵין עֵדוּת לְקָטָן. פַּעַם אַחַת הוֹרָה רִבִּי כִּרְבִּי לְעָזָר וְהָיָה מִצְטָעֵר. אָמַר רִבִּי מָנָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. אִיתָא חֲמֵי. בְּשָׁעָה שֶׁהוֹרָה כְּקוּלֵּי רִבִּי מֵאִיר וּכְקוּלֵּי רִבִּי יוֹסֵי לֹא הָיָה מִצְטָעֵר וְכָאן הָיָה מִצְטָעֵר. אָמַר לֵיהּ. תַּמָּן יְחִידִין אִינּוּן. אִית לָךְ מֵימַר. נִצְרְפָה דַּעְתּוֹ עִם רִבִּי מֵאִיר וְרָבוּ עַל רִבִּי יוֹסֵי. נִצְרְפָה דַּעְתּוֹ עִם רִבִּי יוֹסֵי וְרָבוּ עַל רִבִּי מֵאִיר. אִית לָךְ מֵימַר הָכָא. נִצְרְפָה דַּעְתּוֹ עִם רִבִּי לְעָזָר וְרָבוּ עַל חֲכָמִים. וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְּתַנֵּי עֲלָהּ. אָמְרוּ לוֹ. הוֹרָיַית שָׁעָה הָיְתָה.

רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. מְעוּבֶּרֶת וּמֵינִיקָה שֶׁעָבְרוּ עֲלֵיהֶן שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת דַּיָּין שָׁעָתָן. וְתַנֵּי עֲלָהּ. יְמֵי עִיבּוּרָהּ וִימֵי מֵינִיקוּתָהּ מִצְטָרְפִין לְשָׁלֹשׁ עוֹנוֹת. דוּ סָבַר מַעְיִן אֶחָד הוּא.

ה משנה: בַּמֶּה אָמְרוּ דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ. בְּרִאשׁוֹנָה אֲבָל בְּשֵׁנִיָּה מְטַמְּאָה מֵעֵת לְעֵת. וְאִם רַאֲתָה הָרִאשׁוֹנָה מֵאוֹנֶס אַף הַשְּׁנִיָּה דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ.

הלכה: בַּמֶּה אָמְרוּ. דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ כול׳. שְׁמוּאֵל אָמַר. לֹא שָׁנוּ אֶלָּא בְּתוּלָה וּזְקִינָה. אֲבָל מְעוּבֶּרֶת וּמֵינִיקָה נוֹתְנִין לָהּ כָּל יְמֵי עִיבּוּרָהּ וְכָל יְמֵי מֵינִיקוּתָהּ. רַב וְרִבִּי יוֹחָנָן תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. הִיא בְתוּלָה הִיא זְקִינָה הִיא מְעוּבֶּרֶת הִיא מֵינִיקָה. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. אַתְיָא דְּרַב וּדְרִבִּי יוֹחָנָן כְּרִבִּי חֲנִינָה וְכוּלְּהוֹן פְּלִיגִין עַל שִׁיטָּתֵיהּ דִּשְׁמוּאֵל. דָּמַר רִבִּי לָעְזָר בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. פַּעַם אַחַת הוֹרָה רִבִּי כְּקוּלֵּי רִבִּי מֵאִיר וּכְקוּלֵּי רִבִּי יוֹסֵי. הֵיךְ עֲבִידָא. הוּכְּרָה עוֹבָרָהּ וְאַחַר כָּךְ רָאֲת. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. מְטַמֵּא מֵעֵת לְעֵת. רָאֲת רְאִיּוֹת הַרְבֶּה וְהִפְסִיקָה שְׁלֹשׁ עוֹנוֹת וְאַחַר כָּךְ רָאֲת. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. מְטַמֵּא מֵעֵת לְעֵת. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. דַּיָּיהּ שָׁעָתָהּ. נוֹתְנִין לָהּ כָּל יְמֵי עִיבּוּרָהּ וְכָל יְמֵי מֵינִיקוּתָהּ. לָמָּה לִי כְּקוּלֵּי רִבִּי יוֹסֵי. הָדָא דְּרִבִּי מֵאִיר קִילְּלָא מִדְּרִבִּי יוֹסֵי. אָמַר רִבִּי מָנָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. אוֹ נֵימַר רִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי יוֹסֵי דְּחָלְבָ. אָמַר לֵיהּ. בְּפֵירוּשׁ הָכֵין אִתְאֲמָרַת.

עַד כְּדוֹן בְּתִינוֹקֶת שֶׁהִגִּיעָה זְמַנָּהּ לִרְאוֹת. תִּינוֹקֶת שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַנָּהּ לִרְאוֹת וְרָאַת רְאִיּוֹת. רְאָיָה רִאשׁוֹנָה דַּיָּהּ שָׁעָתָהּ. שְׁנִיָּה דַּיָּהּ שָׁעָתָהּ. שְׁלִישִׁית דַּיָּהּ שָׁעָתָהּ. מִיכָּן וָהֵילַךְ מְטַמֵּא מֵעֵת לְעֵת. רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רַב. שְׁלִישִׁית עַצְמָהּ מְטַמֵּא מֵעֵת לְעֵת. זְקֵנָה שֶׁהִפְסִיקָה שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת דַּיָּהּ שָׁעָתָהּ. חָזְרָה וְהִפְסִיקָה שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת וְאַחַר כָּךְ רָאַת דַּיָּהּ שָׁעָתָהּ. בִּשְׁלֹא כִיוְונָה מַחְמַת הַוֶּוסֶת. בְּשֶׁפָּחֲתָה אוֹ הוֹתִירָה. שֶׁאִילּוּ כִיוְונָה נִקְבְּעָה וַוסְתָּהּ.

רִבִּי יוּדָן בָּעֵי. רָאַת רְאָיָה רִאשׁוֹנָה וּשְׁנִיָּה וְהִפְסִיקָה שָׁלֹשׁ עוֹנוֹת וְלֹא רָאַת וְאַחַר כָּךְ רָאַת. כְּוֶוסֶת אֲרוּכָּה הִיא שֶׁתְּטַמֵּא מֵעֵת לְעֵת. אוֹ כְּהֶפְסֵק עוֹנָה הִיא שֶׁתְּהֵא דַּיָּהּ שָׁעָתָהּ. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹסֵי. מַה אִם בְּשָׁעָה שֶׁעָשְׂתָה כִּבְרָמִין אַתְּ אָמַר. דַּיָּהּ שָׁעָתָהּ. כָּאן שֶׁלֹּא עָשְׂתָה כִּבְרָמִין לֹא כָּל שֶׁכֵּן. אָמַר לֵיהּ. וְאֵין כֵּינִי אֲפִילּוּ רָאַת רְאָיָה אַחַת לֹא תְטַמֵּא מֵעֵת לְעֵת עַד שֶׁתִּרְאֶה שָׁלֹשׁ אַחַר הַפְסִיקָה. אָמַר לֵיהּ. דַּמְיָא לְוֶוסֶת אֲרוּכָּה.

כַּמָּה עוֹנָה נוֹתְנִין לָהּ. עוֹנָה בֵּינוֹנִית. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ בְּשֵׁם רִבִּי יוּדָן נְשִׂיָּיא. נוֹתְנִין לָהּ עוֹנָה בֵּינוֹנִית שְׁלֹשִׁים יוֹם. וְיִתְּנוּ לָהּ עוֹנָה. מֵאַחַר שֶׁלֹּא נִתְבָּרְרָה בְּרָמִים אֵין לָהּ עוֹנָה. וּמָהוּ שֶׁיְּהֵא לָהּ כְּתָמִין. חִזְקִיָּה אָמַר. מֵאַחַר שֶׁעָשְׂתָה כְּכַד מַיִם יֵשׁ לָהּ כְּתָמִין. שְׁמוּאֵל אָמַר. אֲפִילּוּ כָּל הַסַּדִּין כּוּלּוֹ מָלֵא טִיפִּין שֶׁלְּדָם אֵין לָהּ כְּתָמִין. רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. אֲפִילּוּ רָאַת מֵאָה פְּעָמִים אֵין לָהּ כְּתָמִין. עַד אֵיכָן. עַד שֶׁתָּבוֹא לִימֵי הַנִּעוּרִים. וְאֵילּוּ הֵן יְמֵי הַנְּעוּרִים. מִשֶּׁתָּבִיא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת. רִבִּי בָּא רִבִּי חִיָּיה רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹצָדָק. רוֹקָהּ טָהוֹר. מִדָּרָסָהּ טָהוֹר. מַגָּעָהּ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים טָהוֹר. סָבְרִין מֵימַר. מֵעֵת לְעֵת.

ו משנה: אַף עַל פִּי שֶׁאָמְרוּ דַּיָּהּ שָׁעָתָהּ צְרִיכָה לִהְיוֹת בּוֹדֶקֶת חוּץ מִן הַנִּידָּה וְהַיּוֹשֶׁבֶת לְדַם טוֹהַר. וְהַמְשַׁמֶּשֶׁת בָּעֵדִים חוּץ מִן הַיּוֹשֶׁבֶת עַל דַּם טוֹהַר וּבְתוּלָה שֶׁדָּמֶיהָ טְהוֹרִין. וּפַעֲמַיִם שֶׁהִיא צְרִיכָה לִהְיוֹת בּוֹדֶקֶת בְּשַׁחֲרִית וּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת וּבְשָׁעָה שֶׁהִיא עוֹבֶרֶת לְשַׁמֵּשׁ אֶת בֵּיתָהּ. יְתֵירוֹת עֲלֵיהֶן הַכֹּהֲנוֹת בְּשָׁעָה שֶׁהֵן אוֹכְלוֹת בַּתְּרוּמָה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף בְּשָׁעַת עֲבָרָתָן מִלֶּאֱכוֹל תְּרוּמָה.

הלכה: אַף עַל פִּי שֶׁאָמְרוּ דַּיָּהּ שָׁעָתָהּ כול׳. כֵּינִי מַתְנִיתָא. חוּץ מִן הַנִּידָּה שֶׁלֹּא הִפְסִיקָה לָהּ טַהֲרָה. וְהַמְשַׁמֶּשֶׁת בָּעֵדִים. כֵּינִי מַתְנִיתָא. צְרִיכָה שֶׁתְּשַׁמֵּשׁ בָּעֵדִים. וּבְתוּלָה שֶׁדָּמֶיהָ טְהוֹרִין. כֵּינִי מַתְנִיתָא. תִּינוֹקֶת שֶׁלֹּא הִגִּיעַ זְמַנָּהּ לִרְאוֹת וְנִישֵּׂאת.

שְׁמוּאֵל אָמַר. לַיְלָה וְיוֹם עוֹנָה. וּמִקְצַת עוֹנָה כְּכוּלָּהּ. הִפְסִיקָה וְאַחַר כָּךְ רָאַת טְמֵיאָה. שִׁינְּתָה מַרְאֵה דָּמֶיהָ טְמֵיאָה. אָמַר רִבִּי זְעִירָה. בְּשֶׁלֹּא שִׁינְּתָה מַחְמַת הַתַּשְׁמִישׁ. אֲבָל אִם שִׁינְּתָה מַחְמַת הַתַּשְׁמִישׁ טְהוֹרָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וּמַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. וּבְתוּלָה שֶׁדָּמֶיהָ טְהוֹרִין. הָדָא אָמְרָה. שִׁינְּתָה מַחְמַת תַּשְׁמִישׁ טְהוֹרָה. וְאִם אוֹמֵר אַתְּ. שִׁינְּתָה מַחְמַת הַתַּשְׁמִישׁ תְּהֵא טְמֵאָה. וּתְשַׁמֵּשׁ בְּעֵד. שֶׁמָּא תְשַׁנֶּה מַחְמַת הַתַּשְׁמִישׁ וּתְהֵא טְמֵיאָה.

פַּעֲמַיִם הִיא צְרִיכָה לִהְיוֹת בּוֹדֶקֶת כול׳. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. כְּנֶגֶד שְׁנֵי פְעָמִים שֶׁהַיּוֹם מִשְׁתַּנֶּה עַל הַבְּרִיּוֹת.

רִבִּי לָעְזָר בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. כָּל מָקוֹם שֶׁאָמְרוּ חֲכָמִים. בַּעֲלָהּ חַיָּיב בְּקִרְבָּן כְּנֶגְדָּהּ בְּטַהֲרוֹת טְמֵאוֹת. בַּעֲלָהּ פָּטוּר מִן הַקָּרְבָּן כְּנֶגְדָּהּ בְּטַהֲרוֹת טְהוֹרוֹת. בַּעֲלָהּ סָפֵק בְּקָרְבָּן כְּנֶגְדָּהּ בְּטַהֲרוֹת תְּלוּיוֹת. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק בָּעֵי. אִילּוּ זָקֵן וְיֶלֶד שֶׁהָיוּ מְהַלְּכִין בְּטְרִיקְלִין. לֹא דָבָר בָּרִיא שֶׁהַזָּקֵן מְשַׁמֵּשׁ תְּחִילָּה. הָא אִם יֶלֶד אָתִי וּמַטְעֵי בֵּיהּ. רִבִּי אָבוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוּדָן. אֲנִי אוֹמֵר. שָׁם הָיָה. בְּיָאָה הִיא שֶׁהִיא סוֹתֶמֶת. בְּרַם הָכָא. אִילּוּ הָוָה שָׁם מִי מְעַכְּבוֹ שֶׁלֹּא לָצֵאת. מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. פִּירְשָׁה וְרָאַת הִיא טְמֵיאָה וְכוּלָּן טְהוֹרוֹת. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל בַּר פְּדָיָה. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. אַף בְּשָׁעַת עֲבָרָתָן מִלּוֹכַל בַּתְּרוּמָה. לֵיידָא מִילָּה. לֹא שֶׁאִם תִּרְאֶה תְּהֵא מְטַמְּאָה לְמַפְרֵעַ. אָמַר רִבִּי עֻזָּרָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. תִּיפְתָּר בְּאִשָּׁה שֶׁאֵין לָהּ וֶוסֶת. אָמַר לֵיהּ. כֵּן אָמַר רִבִּי יוֹסֵי רִבִּי. כָּל מַה דַּאֲנָן קַיְימִין הָכָא בְּאִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ וֶוסֶת אֲנָן קַיְימִין. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. סָלְקַת מַתְנִיתָא. עַד כָּאן בְּאִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ וֶוסֶת. מִיכָּן וְאֵילַךְ. בְּאִשָּׁה שֶׁאֵין לָהּ וֶוסֶת. וַאֲפִילּוּ תֵימַר. לֹא סָלְקַת מַתְנִיתָא. אֶלָּא כָּל מַה דַּאֲנָן קַיְימִין הָכָא בְּאִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ וֶוסֶת אֲנָן קַיְימִין. וּמָה עֲבִיד לָהּ בַּר פְּדָיָה. חֲלוּקִין עַל רִבִּי יוּדָה.

פרק ב

א משנה: כָּל הַיָּד הַמַּרְבָּה לִבְדּוֹק בַּנָּשִׁים מְשׁוּבַּחַת וּבָאֲנָשִׁים תִּיקֵּץ. הַחֵרֶשֶׁת וְהַשּׁוֹטָה וְהַסּוֹמָה וְשֶׁנִּטְרְפָה דַּעְתָּהּ אִם יֵשׁ לָהֶן פִּיקְחוֹת מַתְקִינוֹת אוֹתָן וְאוֹכְלוֹת בַּתְּרוּמָה. דֶּרֶךְ בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל מְשַׁמְּשׁוֹת בְּעֵדִים אֶחָד לוֹ וְאֶחָד לָהּ וְהַצְּנוּעוֹת מַתְקִינוֹת לָהֶן שְׁלִישִׁית אֶחָד לְהַתְקִין אֶת הַבַּיִת.

הלכה: כָּל הַיָּד הַמַּרְבָּה לִבְדּוֹק בַּנָּשִׁים מְשׁוּבַּחַת כול׳. כֵּינִי מַתְנִיתָא. כָּל הַמַּרְבֶּה לִיתֵּן יָדוֹ עַל עֵינוֹ מַרְבֶּה לְהוֹצִיא דִמְעָה. רִבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר. תִּיקֵּץ עַל טִיבּוּרוֹ. אָמְרוּ לוֹ. וַהֲרֵי כְרִיסוֹ נִבְקַעַת. אָמַר לָהֶן. לָכֵן אֲנִי אָמַרְתִּי. שֶׁמּוֹתוֹ שֶׁלָּזֶה יָפִין לוֹ מֵחַיָּיו. חֲבֵרַיָּא אָמְרִין. רִבִּי טַרְפוֹן מְקַלְלוֹ קְלָלָה שֶׁהִיא נוֹגַעַת בְּגוּפוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. לֹא בָא אֶלָּא לְפָרֵשׁ שֶׁאָסוּר לְמַשְׁמֵשׁ מִן הַטִּיבּוּר וּלְמַטָּן. הָדָא דְתֵימַר לְעִנְיַן שִׂכְבַת זֶרַע. אֲבָל לְעִנְיַן זִיבָה כָּל הַמַּרְבֶּה לִבְדּוֹק מְחֻבֶּרֶת מְשׁוּבָּח מֵחֻבֶּרֶת.

צְנוּעוֹת הָיוּ בּוֹדְקוֹת עַל כָּל חֻבֶּרֶת וְחֻבֶּרֶת וְעַל כָּל כִּפָּה וְכִפָּה. מַעֲשֶׂה בְּטַבִּיתָה שִׁפְחָתוֹ שֶׁלְרַבָּן גַּמְלִיאֵל שֶׁהָיְתָה מַכְתֶּפֶת יֵינוֹת לִנְסָכִין וְהָיְתָה בּוֹדֶקֶת עַל כָּל חֻבֶּרֶת וְחֻבֶּרֶת. אָמְרָה לוֹ. רִבִּי. רָאִיתִי כֶתֶם. וְנִזְדַּעְזֵעַ רַבָּן גַּמְלִיאֵל. אָמְרָה לוֹ. בּוֹדֶקֶת הָיִיתִי עַל כָּל חֻבֶּרֶת וְחֻבֶּרֶת וְלֹא נִטְמֵיתִי אֶלָּא עַל חֻבֶּרֶת זוֹ בִּלְבַד.

אָמְרוּן בְּשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. אֵין כָּן סוֹמָה. וְקָמַת. אָמְרוּן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בִּרִבִּי חֲנִינָה. אֵין כָּן סוֹמָה. וְקָמַת. רִבִּי אִילָא רִבִּי יוֹסֵי בֵּן חֲנִינָה בְּשֵׁם דְּבֵית רִבִּי יַנַּאי. אֵין כָּן סוֹמָה.

אָמַר רִבִּי יַנַּאי. אַף הָרִאשׁוֹנָה נִקְרֵאת צְנוּעָה. תַּנִּינָן צְרִיכוֹת בּוֹדְקוֹת. וְאַתְּ אָמַר הָכִין. אָמַר רִבִּי אִילָא. לְהוֹדִיעֲךָ שֶׁכָּל מִי שֶׁהוּא מְקַיֵּים דִּבְרֵי חֲכָמִים נִקְרָא צָנוּעַ.

רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רַב. בָּדְקָה בְיָד שֶׁאֵינָהּ בְּדוּקָה אוֹ שֶׁהִטִּיחַ גּוּפָהּ לְבֵית תּוֹרְפָהּ חֶזְקַת הַגּוּף כְּבָדוּק הוּא. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. נִמְצָא עַל שֶׁלּוֹ טְמֵאִין וְחַיָּבִין בְּקָרְבָּן. לֹא שֶׁכָּל הַגּוּף בְּחֶזְקַת בָּדוּק. אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. תִּיפְתָּר שֶׁבָּדַק. וְאִיקְפֵּד רִבִּי זְעִירָא. אָמַר. וְדַרְכּוֹ לְכֵן. רִבִּי זְעִירָה בְּשֵׁם רַב יִרְמְיָה. עַד כְּגְרִיס הִיא תּוֹלָה. יוֹתֵר מִיכֵּן צְרִיכָה מַתְלָא. אָמְרִין. חָזַר בֵּיהּ רַב יִרְמְיָה. אָמְרִין. כַּד שְׁמַע מִילֵּיהוֹן דְּרַבָּנִן חָזַר בֵּיהּ. רִבִּי מְשַׁבֵּחַ לְרִבִּי חָמָא אֲבוֹי דְּרִבִּי הוֹשַׁעְיָה קוֹמֵי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי. רִבִּי חָמָא אֲבוֹי דְּרִבִּי הוֹשַׁעְיָה בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל בֵּירִבִּי יוֹסֵי. בָּדְקָה בְיָד שֶׁאֵינָהּ בְּדוּקָה אוֹ שֶׁהִטִּיחַ גּוּפָהּ לְבֵית תּוֹרְפָהּ. אָמַר לֵיהּ. כְּדִבְרֵי מִי אַתְּ שׁוֹאֲלֵינִי. כְּדִבְרֵי הָרַב כְּדִבְרֵי הַתַּלְמִיד. אָמַר לֵיהּ. אַבָּא אָמַר כֵּן. וְרִבִּי אוֹמֵר רְאָיָה. אָמַר לֵיהּ. דֵּין הוּא דְּאַתְּ מְשַׁבַּח בֵּיהּ. אָמַר רִבִּי זְעִירָה. הַגֵּי לְבַר נַשׁ מִישְׁמוֹעַ טַעֲמֵיהּ דְּרַבֵּיהּ.

בָּדְקָה וְהִנִּיחָתוּ בְּקֻפְצָה שֶׁל זְכוּכִית. רִבִּי חִיָּיה אוֹמֵר. כֻּלָּם. וְרִבִּי אוֹמֵר. רְאָיָה. הָתִיב רִבִּי חִיָּיה לְרִבִּי. וַאֲתְּ אֵין אַתְּ נוֹתֵן לָהּ מִיתְלָא. אָמַר רִבִּי בּוּן בַּר חִיָּיה. טַעֲמָא דְּרִבִּי. דֶּרֶךְ קֻפְצִיּוֹת בְּדוּקוֹת מִן הַשָּׁרָצִין וְאֵינָן בְּדוּקוֹת מִן הַמַּאֲכוֹלֶת. עַד כְּגְרִיס הִיא תּוֹלָה. יוֹתֵר מִיכֵּן בְּמַה יֵשׁ לִתְלוֹת בָּהּ.

ב משנה: נִמְצָא עַל שֶׁלּוֹ טְמֵאִין וְחַיָּבִין בְּקָרְבָּן. נִמְצָא עַל שֶׁלָּהּ אֲוּוּתֵיאוֹס טְמֵאִין וְחַיָּבִין בְּקָרְבָּן. נִמְצָא עַל שֶׁלָּהּ לְאַחַר זְמָן טְמֵאִין בְּסָפֵק וּפְטוּרִין מִן הַקָּרְבָּן.

הלכה: נִמְצָא עַל שֶׁלּוֹ טְמֵאִין כול׳. וְתַנֵּי עֲלָהּ. בֵּין הֵיוּתֵיאוֹס בֵּין שֶׁלֹּא הֵיוּתֵיוֹס נִמְצָא עַל שֶׁלּוֹ.

הֵיוּתֵיאוֹס טְמֵאִין. הֵיוּתֵיאוֹס לְקִינּוּחַ אָמְרוּ וְאֵין הֵיוּתֵיאוֹס לִבְדִיקָה. רַב הוּנָא אָמַר. כְּדֵי שֶׁתְּקַנַּח פִּי הַבַּיִת מִבַּחוּץ אֲבָל לֹא מַה שֶּׁבַּחֲדָרִין וְלֹא מַה שֶּׁבַּסְּדָקִין. בְּעוֹן קוֹמֵי רַב נַחְמָן בַּר יַעֲקֹב. מַהוּ שֶׁתְּהֵא צְרִיכָה בְּדִיקָה בְּתוֹךְ כְּדֵי הֵיוּתֵיאוֹס. אָמַר רִבִּי בָּא. אִם אוֹמֵר אַתְּ שֶׁתְּהֵא צְרִיכָה בְּדִיקָה בְּתוֹךְ כְּדֵי הֵיוּתֵיאוֹס בָּטֵל הֵיוּתֵיאוֹס. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. אִם אוֹמֵר אַתְּ שֶׁתְּהֵא צְרִיכָה בְּדִיקָה בְּתוֹךְ כְּדֵי הֵיוּתֵיאוֹס וְלֹא כִּפְקִידָה הִיא לְמָעֵט מֵעֵת לְעֵת. וְתַנִּינָן. הַפְּקִידָה הִיא מְמָעֵט מֵעֵת לְעֵת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. מָשָׁל לְשַׁמָּשׁ וְעֵד שֶׁהָיוּ עוֹמְדִין אַחַר הַשָּׁקוֹף. יָצָא הַשַּׁמָּשׁ וְנִכְנַס הָעֵד זֶה הֵיוּתֵיאוֹס.

וּפְטוּרִין מִן הַקָּרְבָּן. וּפְטוּרִין מִן הַחַטָּאת וְחַיָּבִין בְּאָשָׁם תָּלוּי.

ג משנה: אֵיזֶהוּ לְאַחַר זְמָן. כְּדֵי שֶׁתֵּרֵד מִן הַמִּיטָּה וְתָדִיחַ אֶת פָּנֶיהָ וְאַחַר כָּךְ מְטַמֵּא מֵעֵת לְעֵת וְאֵינָהּ מְטַמֵּא אֶת בּוֹעֲלָהּ. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר מְטַמֵּא אֶת בּוֹעֲלָהּ. וּמוֹדִין חֲכָמִים לְרִבִּי עֲקִיבָה בָּרוֹאָה כֶתֶם שֶׁהִיא מְטַמֵּא אֶת בּוֹעֲלָהּ.

הלכה: אֵיזֶהוּ לְאַחַר זְמָן כול׳. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בוּן. אֵין זֶה אַחַר זְמָן אֶלָּא אַחַר אַחַר זְמָן. וְאֵיזֶהוּ לְאַחַר זְמָן. כְּדֵי שֶׁתִּפְשׁוֹט אֶת יָדָהּ וְתִיטוֹל אֶת הָעֵד מִתַּחַת הַכָּר. אֲבָל אַחַר אַחַר זְמָן בַּעֲלָהּ טָהוֹר.

רִבִּי לָעְזָר בְּשֵׁם רַב. דִּבְרֵי חֲכָמִים שֶׁהֵן בְּשִׁטַּת רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. חֲכָמִים מַמָּשׁ. מַאי כְּדוֹן. חֲבֵרַיָּא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. נִילַף הָדָא דְּרַבָּנָן מִן דְּרִבִּי עֲקִיבָה. כְּמַה דְּרִבִּי עֲקִיבָה אָמַר. מְטַמֵּא אֶת בּוֹעֲלָהּ וְאֵינָהּ מְקוּלְקֶלֶת לְמִינְיָינָהּ. כֵּן רַבָּנָן אָמְרִין. מְטַמֵּא אֶת בּוֹעֲלָהּ וְאֵינָהּ מְקוּלְקֶלֶת לְמִינְיָינָהּ.

ד משנה: כָּל הַנָּשִׁים בְּחֶזְקַת טַהֲרָה לְבַעֲלֵיהֶן. הַבָּאִין מִן הַדֶּרֶךְ נְשֵׁיהֶן לָהֶן בְּחֶזְקַת טַהֲרָה. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים צְרִיכָה שְׁנֵי עִידִים עַל כָּל תַּשְׁמִישׁ וְתַשְׁמִישׁ אוֹ תְשַׁמֵּשׁ לְאוֹר הַנֵּר. בֵּית הִילֵּל אוֹמְרִים דַּיָּהּ בִּשְׁנֵי עִידִים כָּל הַלַּיְלָה.

הלכה: אַבָּא בַּר יִרְמְיָה כַּהֲנָא בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. כָּל אִשָּׁה שֶׁאֵין לָהּ וָוֶסֶת אֲסוּרָה לְבִיתָהּ עַד שָׁעָה שֶׁתִּבְדּוֹק. וְהָתַנִּינָן. כָּל הַנָּשִׁים בְּחֶזְקַת טַהֲרָה לְבַעֲלֵיהֶן. פְּתַר לָהּ. בַּבָּאִין מִן הַדֶּרֶךְ. וְהָתַנִּינָן. הַבָּאִין מִן הַדֶּרֶךְ נְשֵׁיהֶם לָהֶם בְּחֶזְקַת טַהֲרָה. אָמַר רִבִּי בּוּן בַּר חִיָּיה. תִּיפְתָּר שֶׁבָּא וּמְצָאָהּ עֵירָה. וְהָתַנֵּי. בֵּין שֶׁמְּצָאָהּ עֵירָה בֵּין שֶׁמְּצָאָהּ יְשֵׁינָה. אָמַר רִבִּי בָּא. תִּיפְתָּר שֶׁהִנִּיחָהּ בְּחֶזְקַת טְהוֹרָה. כַּמָּה עוֹנָה נוֹתְנִין לָהּ. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. נוֹתְנִין לָהּ עוֹנָה בֵּינוֹנִית שִׁלְשִׁים יוֹם. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. שׁוֹנֶה אֲנִי אֲפִילּוּ לְאַחַר שָׁלֹשׁ שָׁנִים מוּתָּר. וּבִלְבַד בְּאִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ וָוֶסֶת. אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. וְהִיא שֶׁשָּׁהֲתָה אַחַר וַוסְתָּהּ שִׁבְעַת יָמִים. וְחָשׁ לוֹמַר. שֶׁמָּא לֹא טָבְלָה. אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁאָסוּר לְאִשָּׁה לִשְׁהוֹת בְּטוּמְאָתָהּ. שְׁמוּאֵל בַּר אַבָּא בָּעֵי. אֲפִילּוּ דָּבָר בָּרִיא שֶׁיָּלְדָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. כָּךְ אָנוּ אוֹמְרִים. אֲפִילּוּ נִטְמֵאת. אֶלָּא כֵּינִי שֶׁיָּלְדָה בָּטְלָה חֶזְקָתָהּ. אַף הָכָא. כֵּינִי שֶׁטִּימְאַת בָּטְלָה חֶזְקָתָהּ.

בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. צְרִיכָה שְׁנֵי עִדִּים עַל כָּל תַּשְׁמִישׁ וְתַשְׁמִישׁ אוֹ תְשַׁמֵּשׁ לְאוֹר הַנֵּר. וְלֹא כֵן תַּנֵּי. הַמְשַׁמֵּשׁ מִיטָּתוֹ לְאוֹר הַנֵּר הֲרֵי זֶה מְגוּנֶּה. כֵּינִי מַתְנִיתָא.

תְּשַׁמֵּשׁ וְתִבְדּוֹק לְאוֹר הַנֵּר. רִבִּי זְעִירָה רַב חִיָּיה בַּר אַשִׁי בְּשֵׁם רַב. שִׁימְשָׁה בְעִד אֲסוּרָה לְבִיתָה. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. בְּשָׁעָה שֶׁהוֹכִיחָהּ קַיָּים מוּתֶּרֶת וּבְשָׁעָה שֶׁאֵין הוֹכִיחָהּ קַיָּים לֹא כָל שֶׁכֵּן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. תַּמָּן אַתְּ יָכוֹל לַעֲמוֹד עָלָיו. בְּרַם הָכָא אֵין אַתְּ יָכוֹל לַעֲמוֹד עָלָיו.

ה משנה: מָשָׁל מָשְׁלוּ חֲכָמִים בָּאִשָּׁה. הַחֵדֶר וְהַפְּרוֹזְדוֹר וְהָעֲלִיָּיה. דַּם הַחֵדֶר טָמֵא. נִמְצָא בַּפְּרוֹזְדוֹר סְפֵיקוֹ טָמֵא מִפְּנֵי שֶׁחֶזְקָתוֹ מִן הַמָּקוֹר.

הלכה: מָשָׁל מָשְׁלוּ חֲכָמִים בָּאִשָּׁה כול׳. כֵּינִי מַתְנִיתָא. דַּם הַחֵדֶר טָמֵא וְדַם עֲלִיָּיה טָהוֹר. רַב יְהוּדָה בְשֵׁם שְׁמוּאֵל. הַחֵדֶר לִפְנִים מִן הַפְּרוֹזְדוֹר וְהָעֲלִיָּיה נְתוּנָה עַל גַּבֵּי הַחֵדֶר עַד חֲצִי פְּרוֹזְדוֹר וּפִיתְחָהּ שֶׁלָּעֲלִיָּיה פָּתוּחַ לַפְּרוֹזְדוֹר. רַב נַחְמָן בַּר רַב יִצְחָק שָׁאַל לְרַב חוּנָה. מַתְנִיתָא בְּשֶׁנִּמְצָא מִפֶּתַח עֲלִיָּיה וְלִפְנִים. אָמַר לֵיהּ. אִם בְּשֶׁנִּמְצָא מִפֶּתַח עֲלִיָּיה וְלִפְנִים בְּוַדַּאי הִיא. אֶלָּא כֵּן אֲנָן קַיָּימִין. בְּשֶׁנִּמְצָא מִפֶּתַח עֲלִיָּיה וְלַחוּץ. מִילֵּיהוֹן דְּרַבָּנָן פְּלִיגִין. דָּמַר רִבִּי יוֹחָנָן. שְׁלֹשָׁה הֵן שֶׁהֵן כְּסָפֵק וְעָשׂוּ אוֹתָן כְּוַדַּאי. וְאֵילּוּ הֵן. הַמַּפֶּלֶת יָד חֲתוּכָה וְרֶגֶל חֲתוּכָה. וְשִׁילְיָא. וְדָם הַנִּמְצָא בַּפְּרוֹזְדוֹר. מָה אֲנָן קַיָּימִין. אִם בְּשֶׁנִּמְצָא מִפֶּתַח עֲלִיָּיה וְלִפְנִים כְּוַדַּאי הִיא. אֶלָּא כֵּן אֲנָן קַיָּימִין. בְּשֶׁנִּמְצָא מִפֶּתַח עֲלִיָּיה וְלַחוּץ. רִבִּי אַבָּא בְּרֵיהּ דְּרִבִּי פַּפַּי בָּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. תַּנִּינָן כַּמָּה סְפֵיקוֹת וְאַתְּ אָמַר הָכֵין. אָמַר לֵיהּ מַה דָּמַר רִבִּי יוֹחָנָן בְּאִשָּׁה.

ו משנה: חֲמִשָּׁה דָמִים טְמֵאִים בָּאִשָּׁה הָאָדוֹם וְהַשָּׁחוֹר וּכְקֶרֶן כַּרְכּוֹם וּכְמֵימֵי אֲדָמָה וְכַמֶּזֶג. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים אַף כִּימֵי תִלְתָן וּכְמֵימֵי בָשָׁר צָלִי וּבֵית הִלֵּל מְטַהֲרִין. הַיָּרוֹק עֲקַבְיָה בֶּן מַהֲלַלְאֵל מְטַמֵּא וַחֲכָמִים מְטַהֲרִים. אָמַר רִבִּי מֵאִיר אִם אֵינוֹ מְטַמֵּא מִשּׁוּם כֻּתֶם מְטַמֵּא מִשּׁוּם מַשְׁקֶה. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר לֹא כָךְ וְלֹא כָךְ.

הלכה: חֲמִשָּׁה דָמִים טְמֵאִים בָּאִשָּׁה כול׳. רַב וְרִבִּי יוֹחָנָן תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. אַרְבָּעָה דָמִים הֵן. אָדוֹם הוּא שֶׁהוּא לוֹקֶה וְנַעֲשֶׂה שָׁחוֹר. שְׁמוּאֵל אָמַר. שָׁחוֹר בָּא מִכּוֹחָן. מְנַיִין לַחֲמִשָּׁה דָמִים טְמֵאִין מִן הַתּוֹרָה. אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. וְהִיא גִילְתָּה אֶת מְקוֹר דָּמֶיהָ. וְטָהֲרָה מִמְּקוֹר דָּמֶיהָ. דָּם יִהְיֶה זוֹבָהּ בִּבְשָׂרָהּ. וְהָא וְאִשָּׁה כִּי יָזוּב זוֹב דָּמָהּ מִינְּהוֹן הוּא. אֶלָּא שֶׁבָּא עָלֶיהָ בִּימֵי זִיבָתָהּ וְעָשָׂה אוֹתָהּ זִיבָה. וּמְנַיִין שֶׁיֵּשׁ דָּמִים טְמֵאִין וְיֵשׁ דָּמִים טְהוֹרִין. רִבִּי חָמָא בַּר יוֹסֵף בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָא. כְּתִיב כִּי יִפָּלֵא מִמְּךָ דָבָר לְמִשְׁפַּט בֵּין דָּם לְדָם אֵין כְּתִיב כָּאן אֶלָּא בֵּין דָּם לְדָם. מִיכָּן שֶׁיֵּשׁ דָּמִים טְמֵאִין וְיֵשׁ דָּמִים טְהוֹרִין.

בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים אַף כִּימֵי תִלְתָן וּכְמֵימֵי בָשָׂר צָלִי. חֲרֵי שִׁבְעָה. דּוֹמִין הֵן לִמֵּימֵי אֲדָמָה. רִבִּי יוֹסֵי בְשֵׁם רַב חֲבֵרַיָּיא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. לֹא טִימֵּא רִבִּי מֵאִיר אֶלָּא שֶׁנִּגַּע בּוֹ עֲקִיבָה. וְיִטַּמֵּא כְּמֵימֵי תִלְתָן וּכְמֵימֵי בָשָׂר צָלִי שֶׁנִּגְּעוּ בָהֶן בֵּית שַׁמַּי. אוֹמְרִין הֵן. דּוֹמִים לְמֵימֵי אֲדָמָה. דָּם טָהוֹר מַכְשִׁיר. דָּם טָמֵא אֵינוֹ מַכְשִׁיר.

ז משנה: אֵי זֶהוּ הָאָדוֹם כְּדַם הַמַּכָּה. הַשָּׁחוֹר כְּחֶרֶת. דִּיהֵא מִיכֵּן טָהוֹר. וּכְקֶרֶן כַּרְכּוֹם כַּבָּרוּר שֶׁבּוֹ. וּכְמֵימֵי אֲדָמָה מִבִּקְעַת בֵּית כֶּרֶם וּמִצִּיף מַיִם. וְכַמֶּזֶג שְׁנֵי חֲלָקִים מַיִם וְאֶחָד יַיִן מִן הַיַּיִן הַשָּׁרוֹנִי.

הלכה: אֵי זֶהוּ הָאָדוֹם כול׳. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי עוּלָּא דְקֵיסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה רִבִּי בָּא בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן מְנַסְיָא. כְּדַם הַמַּכָּה שֶׁלָּקַת וְשִׁנָּת. אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר סוֹסַיי קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. וּמַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. אָדוֹם כְּדַם הַמַּכָּה. רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן וְרִבִּי אֶבְדּוֹמָא דְמִן חֵיפָא הֲווֹן יָתְבִין. אָתָא חַד בַּר נַשׁ. אָמַר רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן לְרִבִּי אֶבְדּוֹמָא. קָרוֹב הוּא זֶה לָבוֹא לִדַם נִידָּה. מַה וּפְלִיג. שֶׁאִילּוּ יְשָׁנָּה הֲוָה כְּדַם הַנִּידָּה.

וְהַשָּׁחוֹר כְּחֶרֶת. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב יְהוּדָה. נוֹטֵל אֶת הַחֶרֶת וְנוֹתֵן עַל גַּבֵּי עוֹר לָבָן. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן אָמַר. עַל גַּבֵּי עוֹר צָבוּעַ. רִבִּי זְעִירָא בְשֵׁם רַבָּנָן. שָׁחוֹר כְּעוֹרֵב שָׁחוֹר כְּעֵנָב שָׁחוֹר כְּזֶפֶת טָהוֹר. חֲבֵרַיָּיא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. שָׁחוֹר כִּדְיוֹ טָהוֹר. רִבִּי אִמִּי בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כְּפִלְיוֹן שֶׁלְּרֹאשׁ הַבָּא מִמְּדִינַת הַיָּם טָמֵא. רִבִּי זְעִירָא בָּעָא קוֹמֵי רִבִּי אִמִּי. כָּל הַלֵּין מִילַּייָא לְעוּבְדָא. אָמַר לֵיהּ. אֵין. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. כּוּלְּהֵן דִּיהֵא מִיכֵּן טָהוֹר. עָמוֹק מִיכֵּן טָמֵא. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. כּוּלְּהֵן דִּיהֵא מִיכֵּן טָהוֹר. עָמוֹק מִיכֵּן טָהוֹר חוּץ מִשָּׁחוֹר. מַתְנִיתָא מְסַיְיעָה לְרִבִּי יוֹחָנָן. דְּתַנִּינָן. וְהַשָּׁחוֹר כְּחֶרֶת טָמֵא. דִּיהֵא מִיכֵּן טָהוֹר. הָא עָמוֹק מִיכֵּן טָמֵא. לֹא אָמְרִינָן אֶלָּא שָׁחוֹר. הָא כּוּלְּהוֹן אֲפִילּוּ עֲמוּקִין מִיכֵּן טְהוֹרִין. קַרְתֵּיהּ דְּרַב יְהוּדָה כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. וְרַב יְהוּדָה כְּרִבִּי יוֹחָנָן. תַּנֵּי בַּר קַפָּרָא וּמְסַיְיעֵי לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ וְלָא עָבְדִין עוֹבְדָא דִכְוָותֵיהּ. דְּרִבִּי חֲנִינָה מָזֶג לְבַר קַפָּרָא. אָמַר לֵיהּ. כְּזֶה מָהוּ. אָמַר לֵיהּ. טָמֵא. אַדְהֵיתֵיהּ. אָמַר לֵיהּ. טָהוֹר. אָמַר לֵיהּ. יְהֵא שְׁלָמָא לְגַבְרָא דְטָעָה בְּפוּמֵיהּ וְלֹא טָעֵי בְעַיְינוֹי. הֲווֹן בָּעֵי מֵימַר. מֵאַן דָּמַר. טָהוֹר. בְּמִצַּחְצַחַת. וּמַאן דְּאָמַר. טָמֵא. בְּשֶׁאֵינוֹ מְצַחְצַחַת. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. מַעֲשֶׂה בְאִשָּׁה אַחַת מִשֶּׁלְּבֵית רִבִּי שֶׁהָיְתָה רוֹאָה דָמִים שְׁחוֹרִין. אָתָא עוֹבְדָא קוֹמֵי רִבִּי יַעֲקֹב בַּר זַבְדִּי וְקוֹמֵי רִבִּי יִצְחָק בַּר טֶבַלַיי וּבִיקְּשׁוּ לְטַמּוֹתָהּ. אָמַר לוֹן רִבִּי חֶלְבּוֹ. כֵּן אָמַר רַב חוּנָה בְשֵׁם רַב. שָׁחוֹר מַקְדִּיר טָהוֹר. מְצַחְצַחַת טָמֵא. לֹא אָמַר אֶלָּא שָׁחוֹר. הָא כּוּלְּהוֹן אֲפִילּוּ מְצַחְצַחִין טְהוֹרִין.

וּכְקֶרֶן כַּרְכּוֹם כַּבָּרוּר שֶׁבּוֹ. כְּעֵילּוֹן וְלֹא כְיָבֵשׁ. כָּעֵילּוֹן וְלֹא כַתַּחְתּוֹן. בְּרוֹאֶה אֶת הַצֶּל וְלֹא בְרוֹאֶה אֶת הַחַמָּה. רִבִּי אַבָּהוּ אַיְיתִי קוֹמֵי רִבִּי לָעְזָר בְּאֵילֵּין קוֹזְקַזְתְּהוֹן. אָמַר לֵיהּ. כְּבָר דָּהוּא מַרְאָיו. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר זַבְדִּי אַיְיתִי קוֹמֵי רִבִּי אַבָּהוּ דַּם שָׂעִיר בָּאָדוֹם. וְדַם דָּגִים בְּשָׁחוֹר. אָמַר לֵיהּ. כְּבָר דָּהוּא מַרְאָיו.

וּכְמֵימֵי אֲדָמָה מִבְּקֵעַת בֵּית כֶּרֶם מֵיצַף מַיִם. רִבִּי חֲנִינָה וְרִבִּי יוֹנָתָן תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. מֵיצַף מַיִם עַל גַּבֵּי מַטְלִית.

וְכַמֶּזֶג. אָבָא בַּר חָנָה בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כּוֹס מָזוּג נִרְאֶה מִבַּחוּץ. הַוון בָּעֵי מֵימַר. כְּגוֹן אִילֵּין כַּסָּיָיא טִיבָּרֵייאָה. אָמַר רִבִּי אֶבְדַּומָא דְּצִיפּוֹרִין קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. כְּגוֹן הָדָא פְּיֵילִיתָא שֶׁאֵינָהּ עוֹשָׂה צֵל לְכָתְלֶיהָ. שְׁמוּאֵל אָמַר. כָּל מִי שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ לִרְאוֹת דָּמִים טְהוֹרִין לֹא יִרְאֶה דָמִים טְמֵאִין. רַב אָמַר. עַד שֶׁיְּהֵא בָקִי בָּהֶן וּבְשְׁמוֹתֵיהֶן. מִילְתֵיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן אָמְרָה כֵן. כָּל דָּמִים טְהוֹרִין אֲנִי יוֹדֵעַ וְכָל דָּמִים טְמֵאִים אֲנִי יוֹדֵעַ. אִם טָהוֹר שֶׁכְּמֵימֵי אֲדָמָה. הוּא טָמֵא שֶׁכְּמֵימֵי אֲדָמָה. מָאן דְּלָא יָדַע הָא לָא יָדַע חֲמֵי. וְעוֹד מִן הָדָא דְתַנֵּי. יְצָלְלוּ וְלֹא יַעֲכִירוּ. רִבִּי חֲנִינָה עָכַר. אָמְרוּן קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. רִבִּי חֲנִינָה עָכַר וְאַתְּ לָא עָכַר. אֲמַר לוֹן. רִבִּי חֲנִינָה שָׁתֵי עוֹתִיק. רִבִּי יוֹחָנָן לֹא שָׁתֵי עוֹתִיק. רִבִּי חֲנִינָה שָׁתֵי עוֹתִיק דְּעוֹתָק. אָמַר רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. מִן בְּגִין דְּרִבִּי חֲנִינָה עֵינֵיהּ שְׁבִיעָה בְּעוֹבְדֵייהּ אֲפִילּוּ עָכוֹר לֹא פְסָלֵיהּ. רִבִּי שַׁמַּי בְּשֵׁם רִבִּי אָחָא. רִבִּי חֲנִינָה מְשָׁעֵר בְּגוּשׁ שֶׁלָּאֲדָמָה. רִבִּי אָבוּן רִבִּי שַׁמַּי בְּשֵׁם רִבִּי אָחָא. מִן בְּגִין דַּאֲנָן יָדְעִין דְּרִבִּי חֲנִינָה כָּשֵׁר בְּגִין כֵּן אֲנָן סָמְכִין עֲלוֹי. רִבִּי חֲנִינָה הֲוָה שָׁרֵי בְּצִיפּוֹרִין וַהֲוון אֲתַאי קוֹמוֹי עוֹבְדִין וּמַפֵּק מִן תַּרְתֵּין זִימְנִין. וַהֲוון רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ שַׁרְיָין תַּמָּן וְלָא הֲוָה מְצָרֵךְ לוֹן עִימֵּיהּ. אָמְרִין. חֲכִים הוּא הַהוּא סַבָּא דְּפַרְזְלוֹי חֲרִיפִין. חַד זִמְנָן צָרְפוֹן עִימֵּיהּ. אָמְרִין. מַה חָמָא רִבִּי מַשְׁגַּח עָלֵינָן יוֹמָא דֵין. אָמַר לוֹן. יֵיתֵי עָלַי אִם לֹא כָל מַעֲשֶׂה וּמַעֲשֶׂה שֶׁהָיִיתִי מוֹצִיא אִם לֹא שָׁמַעְתִּי אוֹתוֹ מֵרִבִּי לַהֲלָכָה כִּשְׁעָרוֹת רֹאשִׁי. וּלְמַעֲשֶׂה שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים. וְהֵן עוֹבְדָא לֹא אָתָא קוֹמֵי רִבִּי אֶלָּא תְּרֵין זִימְנִין. מִן בְּגִין כֵּן צְרִיפַתְכוֹן עִמִּי.

רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן יְלִיף מִן רִבִּי לָעְזָר דָּמִים טְהוֹרִין. הָא דָמִים טְמֵאִין לֹא. וְלֹא כֵן אָמַר רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן לְרִבִּי אֲבְדִימָא דְּחֵיפָא. קָרוֹב הוּא זֶה לָבוֹא לִדֵּם הַנִּידָּה. אֶלָּא מָאן דְּיִלִּיף הָדֵין מִנָּהּ יְלִיף הָדֵין. יִצְחָק בַּר יוֹנָתָן וְרַב הוּנָא הֲווֹן יְתִיבִין. אֲתַת חָדָא אִיתָא וּשְׁאַלְתּוֹן. אָמַר לָהּ יִצְחָק בַּר יוֹנָתָן. חֲמִיתִי עָטִיר מִנֵּיהּ. אָמַר לֵיהּ רַב הוּנָא. כֵּן אָמַר רַב. מִן דְּאָתֵי קוֹמֵיהּ הוֹרֵי. אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר אַבָּא. כַּמָּה קוּפִּין דְּעוֹבְדִין הֲוָה אָתֵי קוֹמֵי רִבִּי חֲנִינָה וּמַה דַּהֲוָה אָתֵי קוֹמוֹי הֲוָה אָמַר.

מָהוּ לִרְאוֹת כְּתָמִין בַּלַּיְלָה. רִבִּי רָאָה בַלַּיְלָה וְטִימֵּא. אָמַר. שׁוּבְקֻתֵיהּ לְצַפְרָא. רָאָה בַיּוֹם וְטִיהֵר. אָמַר. גְּדוֹלִים הֵן דִּבְרֵי חֲכָמִים שֶׁאָמְרוּ. אֵין רוֹאִין כְּתָמִין בַּלַּיְלָה. אָמַר. שׁוּבְקֻתֵיהּ לְרַמְשָׁא. רָאָה בַלַּיְלָה וְטִיהֵר. אָמַר. וְלֹא אֲנִי הוּא שֶׁטָּעִיתִי הוּא הוּא שֶׁדִּיקֵּהוּ.

רָאָת עַל הַכָּר מָהוּ שֶׁתְּהֵא נֶאֱמֶנֶת לוֹמַר. כַּזֶּה רָאִיתִי אוֹ כַזֶּה. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב יְהוּדָה רִבִּי חֶלְבּוֹ רִבִּי חִייָה בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. רָאָת עַל הַכָּר נֶאֱמֶנֶת לוֹמַר. כַּזֶּה רָאִיתִי אוֹ כַזֶּה. וְתַנֵּי כֵן. נֶאֱמֶנֶת. יָכוֹל כְּשֵׁם שֶׁהִיא מַרְאָה מַרְאָה כְּתָמָהּ כֵּן תְּהֵא מַרְאָה מַרְאוֹת נְגָעִים. תַּלְמוּד לוֹמַר וְהוּבָא אֶל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אוֹ אֶל אֶחָד מִבָּנָיו הַכֹּהֲנִים.

פרק ג

א משנה: הַמַּפֶּלֶת חֲתִיכָה אִם יֵשׁ עִמָּהּ דָּם טְמֵאָה וְאִם לָאו טְהוֹרָה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ טְמֵאָה.

הלכה: הַמַּפֶּלֶת חֲתִיכָה כול׳. רַבָּנָן אָמְרִין. מָקוֹר הוּא שֶׁהוּא מְגַדֵּל חֲתִיכָה. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. דָּם הוּא שֶׁהוּא קָרוּשׁ וְנַעֲשָׂה חֲתִיכָה.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לֹא טִימֵּא רִבִּי יוּדָה אֶלָּא כְּגוֹן אַרְבָּעָה מִינֵי דָמִים. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי שִׁמְעוֹן בָּר בָּא בְשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי נְהוֹרַיי. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוּדָה. שָׁמַע רִבִּי לָעְזָר וָמַר. אֵינִי מְקַבֵּל עָלַי אֶת הַדָּבָר הַזֶּה. שְׁמוּאֵל אָמַר. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוּדָה. אָמַר רִבִּי זְעִירָה. לֹא דוּ אָמַר. הֲלָכָה כְּרִבִּי יוּדָה. אֶלָּא דוּ חֲמֵי רַבָּנָן נְהִגִּין כְּרִבִּי יְהוּדָה. רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. קוֹרְעָהּ. וְאִם נִמְצָא בָהּ דָּם אָגוּר טְמֵאָה וְאִם לָאו טְהוֹרָה. תַּנָּהּ רִבִּי לִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב וּפְלִיגָא עַל רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. דָּם יִהְיֶה זוֹבָהּ בִּבְשָׂרָהּ. לֹא מַה שֶּׁבִּשְׂפִיר וְלֹא מַה שֶּׁבַּחֲתִיכָה.

ב משנה: הַמַּפֶּלֶת כְּמִין קִלִּיפָּה כְּמִין שַׂעֲרָה כְּמִין עָפָר כְּמִין יַבְחוּשִׁין אֲדוּמִין תַּשְׁלִיל לַמַּיִם אִם נִימּוֹחַ טְמֵיאָה. הַמַּפֶּלֶת כְּמִין דָּגִים חֲגָבִים שְׁקָצִים וּרְמָשִׂים אִם יֵשׁ עִמָּהֶן דָּם טְמֵאָה וְאִם לָאו טְהוֹרָה. הַמַּפֶּלֶת כְּמִין בְּהֵמָה חַיָּה וָעוֹף בֵּין טְמֵאִין בֵּין טְהוֹרִין אִם זָכָר תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְאִם נְקֵיבָה תֵּשֵׁב לַנְּקֵיבָה וְאִם אֵין יָדוּעַ תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים כָּל שֶׁאֵין בּוֹ מְצוּיַרת הָאָדָם אֵינוֹ וְוָלָד.

הלכה: הַמַּפֶּלֶת כְּמִין חֲתִיכָה כול׳. רִבִּי חֲנִינָה בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. תַּשְׁלִיל לְפוֹשְׁרִין. וְהָתַנִּינָן. הַמַּפֶּלֶת כְּמִין דָּגִים וַחֲגָבִים שְׁקָצִים וּרְמָשִׂים. אִם יֵשׁ עִמָּהֶן דָּם טְמֵיאָה. וְאִם לָאו טְהוֹרָה. וְתַשְׁלִיל לְפוֹשְׁרִין. הָדָא יָלְפָה מִן הָדָא. הָדָא יָלְפָה מִן הַהִיא וְהַהִיא יָלְפָה מִן הָדָא. שֶׁאִם נִמּוֹחַ טְמֵיאָה וְאִם לָאו טְהוֹרָה. וְהַהִיא יָלְפָה מִן הָדָא. שֶׁאִם יֵשׁ עִמָּהֶן דָּם טְמֵיאָה. וְאִם לָאו טְהוֹרָה. וְתַשְׁלִיל לְפוֹשְׁרִין.

תַּמָּן תַּנִּינָן. וְכַמָּה הִיא שְׁרִיָּתָן. בְּפוֹשְׁרִין מֵעֵת לְעֵת. יְהוּדָה בֶּן נְקוֹסָה אוֹמֵר. צְרִיכִין שֶׁיְּהוּ פוֹשְׁרִין מֵעֵת לְעֵת. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. נוֹתְנָן בְּרֶמֶץ אוֹ נוֹתֵן לְתוֹכָן חַמִּין כָּל שֶׁהֵן.

הַמַּפֶּלֶת דָּם יָבֵשׁ. רִבִּי לָעְזָר אוֹמֵר. טְמֵיאָה. רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה אָמַר. טְהוֹרָה. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. דַּם הַנִּידָּה וּבְשַׂר הַמֵּת מְטַמִּין לַחִין

וּמְטַמְּאִין יְבֵישִׁין. פָּתַר לָהּ בִּשְׁהָיוּ לַחִין וְיָבְשׁוּ. מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל רַבִּי לָעְזָר. הַמַּפֶּלֶת כְּמִין חֲתִיכָה כְּמִין שַׂעֲרָה כְּמִין עָפָר כְּמִין יַבְחוּשִׁין אֲדוּמִין תַּטִּיל לַמַּיִם. וְאִם נִמּוֹחַ טְמֵיאָה. פָּתַר לָהּ מִשֵּׁם בְּרַיְיתָה. אָמַר רַבִּי זְעִירָה. וַאֲפִילוּ תֵּתִיב עָפָר. עָפָר מִשֵּׁם בְּרַיְיתָה. אָמַר רַבִּי בָּא. וַאֲפִילוּ תֵּימַר עָפָר עָפָר אֵיתְתָא עָבְרַת וְקָמַת מִשֵּׁם בְּרַיְיתָה. מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל רַבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. מַעֲשֶׂה בְאִשָּׁה אַחַת שֶׁהָיְתָה מַפֶּלֶת כְּמִין קְלִיפִּין אֲדוּמוֹת. וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ לָרוֹפְאִין וְאָמְרוּ לָהֶן. מַכָּה יֵשׁ לָהּ מִבִּפְנִים. שׁוּב מַעֲשֶׂה בְאִשָּׁה אַחַת שֶׁהָיְתָה מַשְׁרַת כְּמִין שְׁעָרוֹת אֲדוּמוֹת. וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ לָרוֹפְאִין וְאָמְרוּ לָהֶן. שׁוּמָא יֵשׁ לָהּ מִבִּפְנִים. מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ בָּהּ שׁוּמָה וּמִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ בָּהּ מַכָּה. הָא אֵין בָּהּ שׁוּמָא וְאֵין בָּהּ מַכָּה לֹא בְדָא. פְּלִיגִין עֲלֵיהּ וְלֵית לָהּ קִיּוּם.

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן. הַלֵּידָה הַזֹּאת כְּכָל הַלֵּידוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה. מַה הַלֵּידוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה עַד שֶׁיֵּצֵא רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ. וְזוֹ עַד שֶׁיֵּצֵא רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. מְשׁוּבָּה הִיא הַלֵּידָה הַזֹּאת מִכָּל הַלֵּידוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה. כָּל הַלֵּידוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה עַד שֶׁיֵּצֵא רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ. וְזוֹ עַד שֶׁתֵּצֵא הַכָּרַת פָּנָיו. מַה נְפִיק מִבֵּינֵיהוֹן. יָצָא מְחוּתָּךְ אוֹ מְסוּרָס. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן. עַד שֶׁיֵּצֵא רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. עַד שֶׁתֵּצֵא הַכָּרַת פָּנָיו.

וְאֵין יָדוּעַ. תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה. דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. כָּל שֶׁאֵין בּוֹ מִצְוַת הָאָדָם אֵינוֹ וָוְלָד. כָּל הֵן דְּתַנִּינָן. תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה. י״ד טְמֵאִין וכ״ו טְהוֹרִין. נוֹתְנִין עָלֶיהָ חוֹמְרֵי זָכָר וְחוֹמְרֵי נְקֵיבָה. הָדָא דְתֵימַר. לְבֵיתְהּ. אֲבָל לְטַהֲרוֹת תֵּשֵׁב לַנְּקֵיבָה.

אָמַר רַבִּי חֲנִינָה בְּרֵיהּ דְּרִבִּי אַבָּהוּ. טַעֲמָא דְרִבִּי מֵאִיר. מִפְּנֵי שֶׁכָּתוּב בָּהֶן יְצִירָה כָּאָדָם. וַיִּיצֶר יי אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עָפָר מִן הָאֲדָמָה. רַבִּי אִמִּי בָּעֵי. מִפְּנֵי שֶׁכָּתוּב בָּהֶן יְצִירָה כַּבְּהֵמָה. וַיִּיצֶר יי אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה וְכָל עוֹף הַשָּׁמַיִם. וְהָא כְתִיב כִּי הִנֵּה יוֹצֵר הָרִים וּבוֹרֵא רוּחַ. מֵעַתָּה הִפִּילָה דְּמוּת הָר תְּהֵא טְמֵיאָה לֵידָה. שַׁנְיָיא הִיא. שֶׁאֵין כָּתוּב בָּהֶן יְצִירָה מִתְּחִילַת בְּרִיָּיתוֹ שֶׁל עוֹלָם. רַבִּי יָסָא בְשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן. מִפְּנֵי שֶׁסּוֹקְרִין לִפְנֵיהֶן כְּאָדָם. אַבָּא בַּר בַּר חָנָה בְשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן. מִפְּנֵי שֶׁמְּהַלְּכִין לִפְנֵיהֶן כְּאָדָם. הָתִיב רַבִּי בּוּן בַּר חִיָּיה. וְהָתַנִּינָן. שֶׁגַּלְגַּל עֵינוֹ עָגוּל כְּשֶׁלְאָדָם. חֲזֵי מוּם הוּא. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי. מַה תַּנִּינָן. סוֹקְרִין. מַה תַּנִּינָן. מְהַלְּכִין. מַאי כְדוֹן. גַּלְגַּלֵּי אָדָם עֲגוּלִין וְגַלְגַּלֵּי בְהֵמָה אֲרוּכִין. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. בָּאָדָם לָבָן רָבָה עַל הַשָּׁחוֹר וּבִבְהֵמָה שָׁחוֹר רָבָה עַל הַלָּבָן.

רַבִּי חַגַּי אָמַר רַבִּי חֲנִינָה. חֲבֵרִין דְּרַבָּנִין מַקְשֵׁי לָהּ עַל דְּרִבִּי מֵאִיר. הִפִּילָה דְּמוּת עוֹרֵב עוֹמֵד בְּרֹאשׁ הַדֶּקֶל. וְאוֹמֵר לוֹ. בּוֹא וַחֲלוֹץ אוֹ יְיַבֵּם. אָמַר לֵיהּ רַבִּי מָנָא. עַד דְּאַתְּ מַקְשֵׁי לָהּ עַל דְּרִבִּי מֵאִיר קְשִׁיתָהּ עַל דְּרַבָּנִן. דָּמַר רַבִּי יָסָא בְשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן. כּוּלּוֹ אָדָם וּפָנָיו בְּהֵמָה אֵינוֹ וָוְלָד. כּוּלּוֹ בְהֵמָה וּפָנָיו אָדָם וָוְלָד הוּא. כּוּלּוֹ אָדָם וּפָנָיו בְּהֵמָה עוֹמֵד וְקוֹרֵא בַתּוֹרָה. וְאוֹמֵר לוֹ. בּוֹא לְשָׁחֲטָךְ. כּוּלּוֹ בְהֵמָה וּפָנָיו אָדָם עוֹמֵד וְחוֹרֵשׁ בַּשָּׂדֶה. וְאוֹמֵר לוֹ. בּוֹא וַחֲלוֹץ אוֹ יַבֵּם.

וְאָמַר רַבִּי יָסָא בְשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן. לֹא סוֹף דָּבָר כָּל הַסִּיטָנִין אֶלָּא אֲפִילוּ אֶחָד מִן הַסִּיטָנִין. וְאֵילּוּ הֵן הַסִּיטָנִין. הַמֻּצַּח וְהַגְּבִינִין וְהָעַיִן וְהָאוֹזֶן וְהַלֶּסֶת וְהַחוֹטֶם וְהַזָּקָן וְגוּמַת הַזָּקָן. וְאָמַר רַבִּי יָסָא בְשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן. לֹא סוֹף דָּבָר כָּל הַסִּיטָנִין אֶלָּא אֲפִילוּ אֶחָד מִן הַסִּיטָנִין. רַבִּי בָּא רַבִּי יִרְמְיָה בְשֵׁם רַב. דִּבְרֵי רַבִּי. עַד שֶׁיְּהוּ כָּל הַפָּנִים דּוֹמִין לָאָדָם. וְדִבְרֵי חֲכָמִים. אֲפִילוּ אֶחָד מִן הַסִּיטָנִין. וְדִבְרֵי רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. אֲפִילוּ צִפָּרְנָיו. רַבִּי פִּינְחָס בָּעֵי. מִחְלָפָה שִׁיטָתֵיהּ דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. תַּמָּן הוּא אוֹמֵר. עַד שֶׁיְּהוּ רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ דּוֹמִין לְאָמּוֹ. וְהָכָא הוּא אָמַר הָכֵין. כְּאן בָּאָדָם כָּאן בַּבְּהֵמָה. אָמַר רַבִּי בָּא. רַבִּי חִייָה רוֹבָה אֲזַל לְדָרוֹמָא. שָׁאֲלוֹן לֵיהּ רַבִּי חָמָא אָבוּי דְּרִבִּי הוֹשַׁעְיָה וּבַר קַפָּרָא. כּוּלּוֹ אָדָם וּפָנָיו בְּהֵמָה מָהוּ. אָתָא וְשָׁאַל לְרַבִּי. אָמַר לֵיהּ. צֵא וּכְתוֹב לָהֶן. אֵינוֹ וָוְלָד. אָמַר רַבִּי יִרְמְיָה. נְפַק זוּגָא לְבַר. שָׁאֲלוֹן לֵיהּ רַבִּי חָמָא אָבוּי דְּרַבִּי הוֹשַׁעְיָה וּבַר קַפָּרָא. שְׁתֵּי עֵינָיו טוּחוֹת מָהוּ. אָתָא וּשְׁאֵיל לְרַבִּי. אָמַר לֵיהּ. צֵא וּכְתוֹב לָהֶן. אֵינוֹ וָוְלָד. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. רַבִּי כְּדַעְתֵּיהּ דְּרִבִּי אָמַר. עַד שֶׁיְּהוּ כָּל הַפָּנִים דּוֹמִין לָאָדָם. פָּנָיו מְמוּסְמָסוֹת מָהוּ. רַבִּי יָסָא אָמַר. אִיתְפַּלְגוֹן רַבִּי יוֹחָנָן וְרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר. אֵינוֹ וָוְלָד. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר. אֵינוֹ וָוְלָד. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. וָוְלָד הוּא. אָמַר רַבִּי זְעוּרָה. לֹא דְּרַבִּי יוֹחָנָן אָמַר. אֵינוֹ וָוְלָד כָּל דָּכֵן. אֶלָּא אֵינוֹ וָוְלָד. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר. אֵינוֹ וָוְלָד. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. וָוְלָד הוּא. לְהוֹשִׁיב אֶת אִמּוֹ יְמֵי טוּהַר. אֲבָל וָוְלָד הוּא לְהוֹשִׁיב אֶת אִמּוֹ יְמֵי לֵידָה. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר בְּשֵׁם רַבִּי יַנַּאי. וְיַרְכָתוֹ אֲטוּמָה אֵינוֹ וָוְלָד. רַבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רַבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי יְהוֹשֻׁעַ. טִיבּוּרוֹ אָטוּם אֵינוֹ וָוְלָד. רַבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רַבִּי זַבַּאי. נְקוּבָתוֹ אֲטוּמָה אֵינוֹ וָוְלָד. רַבִּי זְעִירָה בְשֵׁם גִּידוּל. גּוּלְגּוֹלְתּוֹ אֲטוּמָה אֵינוֹ וָוְלָד.

ג משנה: הַמַּפֶּלֶת שְׁפִיר מָלֵא מַיִם מָלֵא דָּם מָלֵא גְּנִינִים אֵינָהּ חוֹשֶׁשֶׁת לַוָּולָד. וְאִם הָיָה מְרוּקָּם תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה.

הלכה: הַמַּפֶּלֶת שְׁפִיר מָלֵא מַיִם כול׳. תַּנֵּי. מָלֵא מַיִם טְמֵיאָה לֵידָה. מָלֵא דָם טְמֵיאָה נִידָּה. מָלֵא בָשָׂר טְמֵיאָה נִידָּה. וְהָא תַּנִּינָן. הַמַּפֶּלֶת שְׁפִיר מָלֵא מַיִם מָלֵא דָם מָלֵא גְּנִינִים אֵינָהּ חוֹשֶׁשֶׁת לַוָּולָד. רַבִּי בֵּיבִי בְשֵׁם רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. מַתְנִיתָא בִצְלוּלִין. בָּרַיְיתָא בָּעֲכוּרִין. רַבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. וַאֲפִילוּ צְלוּלִין. שֶׁאֵין שְׁפִיר אֶלָּא בָּאָדָם בִּלְבַד. הָדָא הִיא דִכְתִיב בְּשׁוּמִי עָנָן לְבוּשׁוֹ וַעֲרָפֶל חֲתוּלָתוֹ. לְבוּשׁוֹ זֶה הַשְׁפִיר. וַעֲרָפֶל חֲתוּלָתוֹ זוֹ הַשִּׁילְיָא. שְׁפִיר שֶׁנִּתְקַלְקְלָה צוּרָתוֹ מָהוּ. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר. וָוְלָד. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. אֵינוֹ וָוְלָד. מְתִיב רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ קוֹמֵי רַבִּי יוֹחָנָן. מַה בֵּינוֹ לְבֵין הַמֵּת שֶׁנִּסְרַח וְאֵין שִׁלְדּוֹ קַיֶּימֶת. אָמַר לֵיהּ. תַּמָּן בְּדִין הָיָה אֲפִילוּ שִׁלְדּוֹ קַיֶּימֶת יְהֵא טָהוֹר. וְלָמָּה אָמְרוּ. טָמֵא. מִפְּנֵי כְבוֹדוֹ. בְּרַם הָכָא וָוְלָד הוּא.

אִי זֶהוּ שְׁפִיר מְרוּקָּם שֶׁאָמְרוּ. כָּל שֶׁתְּחִילַת בְּרִיָּיתוֹ דּוֹמֶה לְרָשׁוֹן. אֵין בּוֹדְקִין אוֹתוֹ בַּמַּיִם מִפְּנֵי שֶׁהֵן עַזִּין וְעוֹכְרִין אוֹתוֹ. אֶלָּא בַּשֶּׁמֶן מִפְּנֵי שֶׁהוּא מָתוּן וּמְזַגְזֵג. וְאֵין בּוֹדְקִין אוֹתוֹ אֶלָּא בַּחַמָּה.

תַּנְיָ. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר. מִטִּיבּוּרוֹ אָדָם נוֹצֵר וּמִשַּׁלְחֵי שָׂרָשִׁין מִיכָּן וּמִיכָּן. תַּנְיָ. רוֹאִין שְׁתֵּי עֵינָיו כְּמִין שְׁתֵּי טִיפִּין שֶׁלַּזְּבוּב. שְׁנֵי נְקוּבֵי חוֹטְמוֹ כְּמִין שְׁתֵּי טִיפִּין שֶׁל זְבוּב. פִּיו פָּתוּחַ כִּשְׁעוֹרָה. רוֹאִין שְׁתֵּי יָדָיו כְּמִין שְׁתֵּי טִיפִּין שֶׁלַּזְּבוּב. טִיבּוּרוֹ כְּמִין טִיפָּה שֶׁל זְבוּב. גְּוִיָּתוֹ כְּטִיפָּה שֶׁלַּזְּבוּב. וְאִם הָיְתָה נְקֵיבָה גְּוִיָּתָהּ מָתוּחַ כִּשְׁעָרָה. תַּנְיָ. רַבִּי יוֹנָתָן אוֹמֵר. רוֹאִין שְׁתֵּי זְרוֹעוֹתָיו כְּמִין שְׁנֵי חוּטִין שֶׁל זְהוֹרִית וּשְׁאָר כָּל אֵיבָרָיו כְּמִין גּוֹלֶם מְצוּמָּתִים. וּפִיתּוּחַ יָדַיִם וְרַגְלַיִם אֵין לוֹ אֲדַיִין. וְעָלָיו הוּא מְפוֹרָשׁ בַּקַּבָּלָה גּוֹלְמִי רָאוּ עֵינֶיךָ וְעַל סִפְרְךָ כּוּלָּם יִכָּתֵבוּ יָמִים יוּצָרוּ וְלֹא אֶחָד בָּהֶם.

רַב יְהוּדָה שָׁאַל לִשְׁמוּאֵל. בְּגִין דַּאֲנָא חַכִּים מֵיחְמֵי סִימָנֵי שְׁפִיר. אָמַר לֵיהּ. רֵישֵׁיהּ דְּרֵישָׁךְ יְכַוֵּוה בְּרוֹתְחִין. וְאַתָּה לֹא תִיכְוֶה אֲפִילּוּ בְּפוֹשְׁרִין. רַבִּי חִיָּא בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן. אִילֵּין נַשַׁיָּא דְּאָמְרָן. שִׁכְלוּלֵיהּ דָּכָר. שִׁכְלוּלֵיהּ נוּקְבָה. לֵית אֲנָן סָמְכִין עֲלֵיהוֹן. רַבִּי יַעֲקֹב בַּר זַבְדִּי רַבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן. נֶאֱמָנֶת אִשָּׁה לוֹמַר. יָלַדְתִּי וְלֹא יָלַדְתִּי. וְאֵינָהּ נֶאֱמֶנֶת לוֹמַר. דָּכָר הוּא. נוּקְבָה הִיא.

ד משנה: הַמַּפָּלֶת סַנְדָּל אוֹ שִׁילְיָא תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה. שִׁילְיָא בַּבַּיִת הַבַּיִת טָמֵא. לֹא שֶׁהַשִּׁילְיָא וְוֹלֶדֶת אֶלָּא שֶׁאֵין שִׁילְיָא בְּלֹא וְוֹלֶד. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. נִימּוֹק הַוְוֹלֶד עַד שֶׁלֹּא יָצָא.

הלכה: הַמַּפָּלֶת סַנְדָּל אוֹ שִׁילְיָא כול׳. רַבִּי בָּא בְשֵׁם רַב יְהוּדָה. אֵין סַנְדָּל אֶלָּא שֶׁרָצְמוּ חַי וְאֵינוֹ יוֹצֵא עִם הַחַי אֶלָּא עִם הַמֵּת. הָתִיב רַבִּי בּוּן בַּר חִיָּה. וְהָא תַנִּינָן. הַמַּפָּלֶת סַנְדָּל אוֹ שִׁילְיָא תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה. הֲרֵי וְוֹלֶד הוּא. אָמַר רַבִּי הוּנָא. קַיְימְתָהּ קוֹמֵי רַבִּי יִרְמְיָה. תִּיפְתָּר שֶׁיָּצָא הַוְוֹלֶד דֶּרֶךְ הַדּוֹפָן וְסַנְדָּל דֶּרֶךְ הָרֶחֶם. וְוֹלֶד בְּתוֹךְ מְלֹאת. סַנְדָּל לְאַחַר מְלֹאת. וְוֹלֶד עַד שֶׁלֹּא נִתְגַּיְירָה. סַנְדָּל מִשֶּׁנִּתְגַּיְירָה. וְוֹלֶד. וַאֲפִילּוּ תֵּימַר. זֶה וְזֶה דֶּרֶךְ רֶחֶם. זֶה וְזֶה מִשֶּׁנִּתְגַּיְירָה. תִּיפְתָּר שֶׁיָּצָא הַוְוֹלֶד תְּחִילָּה וְהִפְרִישָׁה לוֹ קָרְבָּן. לֹא הִסְפִּיקָה לְהָבִיא אוֹתוֹ הַקָּרְבָּן עַד שֶׁיָּצָא סַנְדָּל וְנִדְחָה קָרְבָּן הָרִאשׁוֹן. וְנִמְצֵאת מֵבִיאָה קָרְבָּן מַחְמַת הַסַּנְדָּל.

אִי זֶהוּ הַסַּנְדָּל שֶׁאָמְרוּ. כָּל שֶׁהוּא דוֹמֶה לְסַנְדָּל דָּג שֶׁבַּיָּם. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. כָּל שֶׁהוּא דוֹמֶה לִלְשׁוֹנוֹ שֶׁל שׁוֹר. נָמְנוּ עָלָיו רַבּוֹתֵינוּ לוֹמַר. וְהוּא שֶׁיְּהֵא בּוֹ מִצּוּרַת אָדָם. מָנוֹ רַבּוֹתֵינוּ. רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא וּבֵית דִּינוֹ. בִּשְׁלֹשָׁה מְקוֹמוֹת נִקְרָא רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא רַבּוֹתֵינוּ. בְּגִיטִּין בַּשֵּׁמֶן וּבַסַּנְדָּל. סַנְדָּל. הָדָא דְאָמְרִינָן. בַּשֵּׁמֶן. כְּהַאי דְתַנִּינָן תַּמָּן. רַבִּי וּבֵית דִּינוֹ הִתִּירוּ בַּשֵּׁמֶן. בְּגִיטִּין. כְּהִיא דְתַנִּינָן תַּמָּן. זֶה גִּיטֵּיךְ אִם מֵתִי. זֶה גִּיטֵּיךְ מֵחוֹלִי. זֶה גִּיטֵּיךְ לְאַחַר מִיתָתִי. לֹא אָמַר כְּלוּם. וְרַבּוֹתֵינוּ אָמְרוּ. הֲרֵי זֶה גֵּט. מָנוֹ רַבּוֹתֵינוּ. רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא וּבֵית דִּינוֹ. וְיִקְרְאוּ לוֹ בֵּית דִּין שֶׁרָיָיא. שֶׁכָּל בֵּית דִּין שֶׁהוּא מַתִּיר שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הוּא נִקְרָא בֵּית דִּין שֶׁרָיָיא. אָמַר רַבִּי יוּדָן. בֵּית דִּינוֹ חָלוּק עָלָיו בְּגִיטִּין. רַבִּי יַנַּאי צָווּח. טִיהַרְתֶּם אַתֶּם אֶת הַיּוֹלְדוֹת. רַבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. מֵעִידוּתוֹ שֶׁלְּרַבִּי חוֹנְיָיה מִבְּרַת חַוְורָן הִיא. כְּהָדָא רַבִּי זְעִירָא. אִם מֵעִידוּתוֹ שֶׁלְּרַבִּי חוֹנְיָיה מִבְּרַת חַוְורָן הִיא רַבִּי חֲנִינָה צָווּח. טִיהַרְתֶּם אֶת הַיּוֹלְדוֹת.

אִי זוֹ הִיא שִׁילְיָיה שֶׁאָמְרוּ. כָּל שֶׁהִיא דוֹמָה לְחוּט עָרֵב וְרֹאשָׁהּ תָּפוּחַ כְּתוּרְמוֹס. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. כָּל שֶׁהוּא דוֹמֶה לְדַקִּים שֶׁל תַּרְנוֹגַלִּין וְרֹאשָׁהּ תָּפוּחַ כְּקֶרְקֶבֶן וַחֲלוּלָה כְּחַצּוֹצֶרֶת. וְאֵין שִׁילְיָיה פְּחוּתָה מִשָּׁפָח.

רַב יְהוּדָה שָׁלַח שָׁאַל לְרִבִּי לָעְזָר. שִׁילְיָה שֶׁיָּצְתָה מִקְצָתָהּ הַיּוֹם וּמִקְצָתָהּ לְמָחָר. אָמַר לֵיהּ. אִם לְדָם טוֹהַר מוֹנָה מִיּוֹם הָרִאשׁוֹן. וְאִם לְדָם טָמֵא מוֹנָה מִיּוֹם הַשֵּׁינִי. אָמַר רַבִּי מַתַּנְיָה. הָדָא דְאַתְּ אָמַר בְּשֶׁלֹּא יָצָא עִמָּהּ וְוֹלֶד. אֲבָל אִם יָצָא עִמָּהּ וְוֹלֶד בֵּין לְדָם טוֹהַר בֵּין לְדָם טָמֵא אֵינָהּ מוֹנָה אֶלָּא מִשָּׁעַת יְצִיאַת הַוְוֹלֶד.

רַבִּי יוֹסֵי בֶּן שָׁאוּל בְּעָא קוֹמֵי רַבִּי. מָהוּ לִתְלוֹת שִׁילְיָיא בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ וְוֹלֶד. אָמַר לֵיהּ. אֵין תּוֹלִין שִׁילְיָיא בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ וְוֹלֶד. יָצָאת קְשׁוּרָה לוֹ מָהוּ. אָמַר לֵיהּ. אֵין שׁוֹנִין דָּבָר שֶׁאֵי אֶיפְשַׁר. תַּנָּא רַבִּי חָנִין דְּשְׁמוּאֵל. אֵין תּוֹלִין שִׁילְיָא בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ וְוֹלֶד. יָצָאת קְשׁוּרָה לוֹ תּוֹלִין אוֹתָהּ בּוֹ. שְׁמוּאֵל שָׁאַל לְתַלְמִידוֹי דְּרַב. מָהוּ לִתְלוֹת שִׁילְיָיא בִּנְפָלִים. אָמְרִין לֵיהּ. תּוֹלִין שִׁילְיָא בְּוֹולֶד וְתוֹלִין שִׁילְיָיא בִּנְפָלִים. וּקְלָסוֹן שְׁמוּאֵל. דְּאִינּוּן אָמְרִין שִׁיטָּתֵיהּ דְּר׳ בון. תַּנָּא רַבִּי חָנִין דְּשְׁמוּאֵל. תּוֹלִין שִׁילְיָיא בְּוֹולֶד וְאֵין תּוֹלִין שִׁילְיָיא בִּנְפָלִים שֶׁאֵינָהּ פּוֹרֶשֶׁת מִמֶּנּוּ עַד שֶׁיְּגַמּוֹר. רַבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם דְּרַבָּנָן. הֵן דְּאַתְּ אָמְרַת. תּוֹלִין שִׁילְיָא בְּוֹולֶד שֶׁאֵין הָאִשָּׁה מִתְעַבֶּרֶת וְחוֹזֶרֶת וּמִתְעַבֶּרֶת. וְיִתְלוּ אוֹתָהּ בִּנְפָלִים שֶׁאֵין הָאִשָּׁה מַפֶּלֶת וְחוֹזֶרֶת וּמַפֶּלֶת. אֲנִי אוֹמֵר. עִיבְּרָה תְּאוֹמִים וְנִימּוֹקָה שִׁילְיָיתוֹ שֶׁלִּשְׁפִיר מְשֻׁפֶּרֶת שֶׁלִּשְׁלִיָּתָהּ. רַבִּי זְעִירָה רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם רַב. תּוֹלִין שִׁילְיָיא בְּוֹולֶד עַד שְׁלֹשָׁה יָמִים וְאֵין הַוְוֹלֶד מִשְׁתַּהֵא לְאַחַר חֲבִירוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים. אָמַר רַבִּי זְעִירָא. מָאן דָּמַר הָדָא אָמַר הָדָא וְאִינּוּן פְּלִיגִין הָדָא עַל הָדָא. אָמַר רַבִּי בָּא. אוּקְמָהּ רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם רַב. הֵן דְּאַתְּ אָמַר. תּוֹלִין שִׁילְיָיה בְּוֹולֶד עַד שְׁלֹשָׁה יָמִים בְּשֶׁיָּצָא הַוְוֹלֶד תְּחִילָּה. וְהֵן דְּאַתְּ אָמַר. אֵין הַוְוֹלֶד מִשְׁתַּהֵא לְאַחַר חֲבִירוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים כְּשֶׁיָּצָא הַסַּנְדָּל תְּחִילָּה. אָמַר רַבִּי מָנָא. וְיֵאוּת. אִילֵּין לַהֲטָיָיה נַפְקִין קַדְמַאי. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי בֵּירַבִּי בּוּן. נִפְתַּח לְגָדוֹל נִפְתַּח לְקָטָן. נִפְתַּח לְקָטָן לֹא נִפְתַּח לְגָדוֹל.

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן. דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן הִיא. דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. נִימּוֹק הַוְוֹלֶד עַד שֶׁלֹּא יָצָא. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן. מוֹדֶה רַבִּי שִׁמְעוֹן שֶׁהוּא מוֹשִׁיב אֶת אִמּוֹ יְמֵי לֵידָה. מֵעַתָּה יְהֵא הַבַּיִת טָמֵא. אָמַר רַבִּי בּוּן בַּר חִיָּה. תִּיפְתָּר שֶׁיָּצָא כָּל שֶׁהוּא נִימּוֹק. אָמַר לָהֶן רַבִּי שִׁמְעוֹן לַחֲכָמִים. אֵין אַתֶּם מוֹדִין לִי בְּמוֹצִיא אֶת הַסֵּפֶל מִבַּיִת הַפְּנִימִי לַחִיצוֹן שֶׁהוּא טָהוֹר. אָמְרוּ לוֹ. מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּטָרוּף הוּא. אָמַר לָהֶן. אַף זֶה כְּטָרוּף הוּא. כֵּלִים שֶׁהָיוּ שָׁם בְּשָׁעַת יְצִיאָה מָה הֵן. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא דְתַנִּינָן

תַּמָּן. רִבִּי לִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר. בְּהֵמָה גַּסָּה שֶׁשָּׁפְעָה חֲרֶרֶת דָּם חֲרֵי זוֹ תִיקָּבֵר וְנִפְטָרָה מִן הַבְּכוֹרָה. וְתַנֵּי עֲלָהּ. אֵינָהּ מְטַמָּא בְּמַשָּׂא. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. רִבִּי שִׁמְעוֹן וְרִבִּי לִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב שְׁנֵיהֶן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. הָדָא אָמְרָה. כֵּלִים שֶׁהָיוּ שָׁם בִּשְׁעַת יְצִיאָה טְהוֹרִין.

ה משנה: הַמַּפֶּלֶת טוּמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס וְזָכָר וְתֵשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה. טוּמְטוּם וְזָכָר וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס וְזָכָר תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה. טוּמְטוּם וּנְקֵיבָה אַנְדְּרוֹגִינוֹס וּנְקֵיבָה תֵּשֵׁב לַנְּקֵיבָה בִּלְבַד. יָצָא מְחוּתָךְ אוֹ מְסוֹרָס לִכְשֶׁיָּצָא רוּבּוֹ חֲרֵי הוּא כְּיָלוּד. יָצָא כְּדַרְכּוֹ עַד שֶׁיֵּצֵא רוֹב רֹאשׁוֹ. וְאֵי זֶה הוּא רוֹב רֹאשׁוֹ מִשֶּׁתֵּצֵא פַּדַּחְתּוֹ. הַמַּפֶּלֶת וְאֵין יָדוּעַ מַה הוּא תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה. אֵין יָדוּעַ אִם וְוֹלָד הָיָה תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה וְלַנִּידָּה. הַמַּפֶּלֶת לְיוֹם אַרְבָּעִים אֵינָהּ חוֹשֶׁשֶׁת לְוָולָד. לְיוֹם אַרְבָּעִים וְאֶחָד תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵבָה וְלַנִּדָּה. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר יוֹם אַרְבָּעִים וְאֶחָד תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנִּידָּה יוֹם שְׁמוֹנִים וְאֶחָד תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה וְלַנִּידָּה שֶׁהַזָּכָר נִגְמַר לְאַרְבָּעִים וְאֶחָד וְהַנְּקֵיבָה לִשְׁמוֹנִים וְאֶחָד. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֶחָד בְּרִית הַזָּכָר וְאֶחָד בְּרִית הַנְּקֵיבָה זֶה וְזֶה לְאַרְבָּעִים וְאֶחָד.

הלכה: הַמַּפֶּלֶת טוּמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס כול׳. כָּל הֵן דְּתַנִּינָן תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה. י״ד טְמֵאִין וכ״ו טְהוֹרִין. נוֹתְנִין עָלֶיהָ חוֹמְרֵי זָכָר וְחוֹמְרֵי נְקֵיבָה. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. לְבֵיתָהּ. אֲבָל לְטַהֲרוֹת תֵּשֵׁב לַנְּקֵיבָה. טוּמְטוּם וְזָכָר אַנְדְּרוֹגִינוֹס וְזָכָר תֵּשֵׁב לַזָּכָר וְלַנְּקֵיבָה. וְחוֹשְׁשִׁין לְזָכָר. טוּמְטוּם וּנְקֵיבָה אַנְדְּרוֹגִינוֹס וּנְקֵיבָה תֵּשֵׁב לַנְּקֵיבָה בִּלְבַד. וְאֵין חוֹשְׁשִׁין לְזָכָר. הָדָא אָמְרָה. יָלְדָה זָכָר וּנְקֵיבָה אוֹ נְקֵיבָה וְזָכָר תֵּשֵׁב לִנְקֵיבָה.

מְחוּתָךְ שֶׁיָּצָא רֹאשׁוֹ מָהוּ. רִבִּי יָסָא אָמַר. אִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי לָעְזָר. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. רֹאשׁוֹ כְרוּבּוֹ. רִבִּי לָעְזָר אָמַר. רֹאשׁוֹ כְּאֶחָד מֵאֵיבָרָיו. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. יָצָא מְחוּתָךְ אוֹ מְסוֹרָס מִשֶּׁיָּצָא רוּבּוֹ חֲרֵי זֶה כְּיָלוּד. פָּתַר לָהּ בְּשֶׁיָּצָא רֹאשׁוֹ. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי לָעְזָר. יָצָא כְּדַרְכּוֹ עַד שֶׁיֵּצֵא רוֹב רֹאשׁוֹ. הָדָא קַדְמִיתָא אָמְרָה. רֹאשׁוֹ לֹא כְלוּם. פָּתַר לָהּ עַל מְסוֹרָס. רִבִּי יוֹנָתָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. רִבִּי יוֹנָתָן כְּרִבִּי יוֹחָנָן. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ כְּרִבִּי לָעְזָר. רִבִּי זְעִירָא מְחַוֵּי לַחֲבֶרַיָּיא. פְּדַחְתּוֹ וְגוּלְגּוֹלְתּוֹ. חַד דְּבֵי גַּמְלִיאֵל בֵּירְבִּי לֵיאֲנִי בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. מִכֵּיוָן דְּאַתְּ אָמַר. וְוֹלָד הוּא. מֵעַתָּה הַבָּא אַחֲרָיו אֵינוֹ בְכוֹר לֹא לְנַחֲלָה וְלֹא לַכֹּהֵן. אָמַר לֵיהּ. תִּיפְתָּר שֶׁיָּצְאוּ מֵתִים.

רִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי לָעְזָר. גּוּלְגּוֹלֶת הָעוֹף בְּרוּבּוֹ. רִבִּי זְעִירָא בְשֵׁם שְׁמוּאֵל. גַּרְגֶּרֶת הָעוֹף בְּרוּבּוֹ. אָתָא עוֹבְדָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי בְּאֶחָד שֶׁנִּיקֵּב מְלֹא מַחַט. וְכִי אֵין אָנוּ יוֹדְעִין אִי זֶה הוּא רוּבּוֹ.

פרק ד

א משנה: בְּנוֹת כּוּתִים נִידּוֹת מֵעֲרִיסָתָן. וְהַכּוּתִים מְטַמְּאִין מִשְׁכָּב תַּחְתּוֹן כָּעֶלְיוֹן מִפְּנֵי שֶׁהֵן בּוֹעֲלֵי נִידּוֹת וְהֵן יוֹשְׁבוֹת עַל כָּל דָּם. וְאֵין חַיָּבִין עֲלֵיהֶן עַל בִּיאַת הַמִּקְדָּשׁ וְאֵין שׁוֹרְפִין עֲלֵיהֶן אֶת הַתְּרוּמָה מִפְּנֵי שֶׁטּוּמְאָתָן בְּסָפֵק.

הלכה: בְּנוֹת כּוּתִים נִידּוֹת מֵעֲרִיסָתָן כול׳. דַּם נִידָּה זָהוּם דַּם בְּתוּלִים אֵינוֹ זָהוּם. דַּם נִידָּה אָדוֹם דַּם בְּתוּלִים אֵינוֹ אָדוֹם. דַּם נִידָּה מִן הַמָּקוֹר דַּם בְּתוּלִים אֵינוֹ מִן הַמָּקוֹר אֶלָּא מִן הַצַּד.